

Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen

JAARVERSLAG & JAARREKENING 2025

1. Voorwoord

In deze jaarstukken 2025 (jaarverslag en jaarrekening) informeren wij u over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen binnen GGD Groningen. Vanaf 1 januari 2025 is de RIGG geen onderdeel meer van deze Gemeenschappelijke Regeling en daarom ook niet meer in de realisatie verwerkt.

Ook in 2025 heeft GGD Groningen onder het motto ‘Alle Groningers gezond’ weer volop ingezet op het bijdragen aan de gezondheid van de inwoners in onze provincie. Dat deden we in nauwe samenwerking met de gemeenten als onze primaire opdrachtgevers, en in diverse netwerken van zorg en gezondheid in onze provincie, waaronder ‘Gezond Groningen’.

Samen werken aan gezondheid: dat is ook wat centraal staat in de [Landelijke nota gezondheidsbeleid 2025-2028](#), die eind 2025 is verschenen. De landelijke nota bevat 5 hoofdthema’s: kansrijk opgroeien, terugdringen van gezondheidsachterstanden, mentale gezondheid, vitaal ouder worden en gezonde leefomgeving. Deze thema’s zijn ook volop van belang in onze provincie. De duurzame inzet van GGD Groningen op publieke gezondheid is dan ook nodig.

Wij sluiten het jaar af met een positief totaalresultaat van € 194.000 euro. Dat resultaat is mede het gevolg van de inkomsten in het kader van de covid-vaccinatiecampagne 2025. Daarnaast is het budget dat is bestemd voor de ICT-ontvlechting nog niet geheel uitgegeven. Een deel van die kosten zal in 2026 alsnog komen.

Het jaar 2025 was een bewogen jaar. Ik noem 3 belangrijke zaken uit een veelheid van ontwikkelingen. Als eerste hadden we te maken met druk op de taakuitvoering van de jeugdgezondheidszorg en de maatregelen die zijn genomen om de beschikbare middelen en de wettelijke verplichtingen binnen het programma ‘Gezond en veilig opgroeien’ zo veel mogelijk in balans te brengen. Verder was 2025 het jaar van de ontvlechting van de ICT van de GGD uit de gemeente Groningen die per 31 december 2025 grotendeels is gerealiseerd. Ten slotte is in 2025 met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur een traject afgerond om te komen tot structurele bezuiniging op GGD Groningen. Die bezuiniging € 397.000 betreft de begroting 2026 en verder.

Jaap Koopman
Directeur Publieke Gezondheid GGD Groningen

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	2
2. Jaarverslag	4
2.1 Gezond en veilig opgroeien (JGZ).....	4
2.2 Gezondheid beschermen en bevorderen.....	6
2.3 Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden.....	18
2.4 Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van kwaliteit, veiligheid en hygiëne.....	26
2.5 Bedrijfsvoering.....	28
3 Paragrafen	33
3.1 Paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	33
3.2 Paragraaf: Financiering.....	39
3.3 Paragraaf: Bedrijfsvoering.....	40
3.4 Paragraaf: Openbaarheid.....	42
4. Jaarrekening 2025	43
4.1 Overzicht van baten en lasten.....	43
4.2 Toelichting overzicht van baten en lasten.....	44
4.3 Toelichting deelprogramma's.....	45
4.4 Toelichting deelprogramma RIGG.....	50
4.5 Overzicht incidentele baten en lasten.....	50
5 Balans	51
5.1 Activa.....	51
5.2 Passiva.....	52
5.3 Waarderingsgrondslagen.....	53
5.4 Toelichting balans activa.....	56
5.5 Toelichting balans passiva.....	58
5.6 Niet in balans opgenomen verplichtingen.....	62
5.7 Gebeurtenissen na balansdatum.....	62
6. Wet normering topinkomens	63
6.1 WNT Bestuur GGD Groningen.....	63
6.2 WNT.....	64
7. Rechtmatigheidsverantwoording	65
8. Bijlagen	66
a. Paragraaf overige gegevens.....	66
b. Bijlage 2: Taakvelden.....	67
c. Bijlage 3: EMU-saldo.....	68
d. Bijlage 4: SISA-verantwoordingsinformatie.....	69

2. Jaarverslag

2.1 Gezond en veilig opgroeien (JGZ)

Wat heeft het gekost

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele Begroting	Jaarrekening	Afwijking
			2025	2025	2025
Gezond en veilig opgroeien	lasten	Totaal lasten	-21.905	-24.176	-2.271
Gezond en veilig opgroeien	baten	Inwonersbijdrage	15.803	15.803	0
Gezond en veilig opgroeien	baten	Overige baten	6.102	8.035	1.933
Gezond en veilig opgroeien	baten	Totaal baten	21.905	23.838	1.933
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	-338	-338
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	0	0
		Onttrekking	0	0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	-338	-338

Jeugdgezondheidszorg

Wat hebben we in 2025 bereikt/gedaan?

Verbetering, vernieuwing en doorontwikkeling naar een duurzame en meer flexibele Jeugdgezondheidszorg (JGZ) stond net als in voorgaande jaren ook in 2025 centraal. Daarbij was het streven om alle kinderen in beeld te houden, samen met ouder(s)/verzorgers en ketenpartners. De vorm, inhoud en het aantal contacten met de JGZ passen bij die behoefte van ouder(s) en kind. Ook hebben we ons actief ingezet voor de [Eerste 1000 dagen](#). Veel vrouwen hebben ook in 2025 gebruikgemaakt van de vaccinaties – tegen kinkhoest en griep – bij de JGZ tijdens de zwangerschap. Hiermee is de rol van de JGZ in de prenatale fase nog meer verankerd.

Van het vakmanschap van de JGZ mag verwacht worden dat per kind en per ouder de juiste afweging wordt gemaakt. Dat doen we op basis van beschikbare (wetenschappelijke) kennis en onze eigen praktijkervaringen, gecombineerd met de ervaringen/wensen/behoefte van de jeugdige en de ouder zelf. Zo beslissen we samen en doen we wat werkt.

De belangrijkste resultaten over 2025:

Doorontwikkeling JGZ 4-18 jaar

In opvolging van de doorontwikkeling van de JGZ 0-4 jaar hebben we afgelopen jaar voorbereidingen getroffen voor de doorontwikkeling van de JGZ 4-18 jaar. Voor de doelgroep 12+ hebben we verschillende ontwikkelingen al uitgetoetst, namelijk in de Oost-Groninger gemeenten een pilot [MAZL](#) waarin onze rol in ziekteverzuim op scholen wordt verstevigd. En op het gebied van mentale gezondheid onder jongeren hebben we samen met [Mentaal Gezond Groningen](#) en het voortgezet onderwijs de [STORM-methodiek](#) op een aantal scholen uitgevoerd en zijn voorbereidingen gestart om dit uit te breiden naar meer scholen.

Taakherschikking arts naar jeugdverpleegkundige in 0-4 jaar voor 80% gereed

In 2023 en 2024 heeft de JGZ actief ingezet op de ‘doorontwikkeling JGZ’. Eind 2025 kunnen we concluderen dat ongeveer 80% van onze jeugdverpleegkundigen de scholing [Pluis-niet Pluis van de NSPOH](#) met succes doorlopen heeft. De opgedane kennis wordt in praktijk gebracht waardoor onze jeugdartsen zich steeds meer kunnen focussen op vraagstukken waar hun medische kennis en ervaring specifiek van belang is.

Intercollegiale deskundigheidsbevordering binnen JGZ opgezet middels Kijkje in de Keuken

De preventieve jeugdgezondheidszorg wordt voor het grootste deel op individuele basis uitgevoerd. Onze professionals werken samen en in teamverband, maar in contact met ouders/verzorgers en kinderen zijn zij zelfstandig aan de slag. In 2025 zijn we gestart met een nieuwe methodiek van deskundigheidsbevordering door met elkaar mee te kijken en in de praktijk, feedback te geven en in groepsverband terugkoppelen om het leereffect te vergroten en de organisatie een kwaliteitsslag te laten maken en meer uniformiteit te bereiken. Door met elkaar samen te werken en te observeren, kunnen alle medewerkers zich ontwikkelen in hun eigen professionaliteit. Er ontstaat meer transparantie en een positief kritische houding naar elkaar, waardoor het van elkaar leren genormaliseerd wordt en ervaren wordt als een onderdeel van het werk.

CZV uitgerold

Vanuit het [Integraal Zorgakkoord](#) (IZA) en het [Gezond en Actief Leven Akkoord](#) (GALA) is afgesproken dat zorgverzekeraars en gemeenten met ingang van 1 januari 2024 in elke regio starten met het inrichten van een ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas in alle gemeenten. Binnen deze ketenaanpak is een belangrijke rol weggelegd voor de centrale zorgverlener (CVZ), een jeugdverpleegkundige met de opleiding CZV. In maart 2025 is de projectleider gestart om de CVZ uit te rollen in de provincie Groningen. Eind 2025 zijn nagenoeg alle CZV-en geworven en gestart met hun opleiding bij de NSPOH. De eerste casuïstiek is opgepakt.

Het financiële tekort in de JGZ deels teruggebracht

Het jaar 2024 is door de JGZ met een groot financieel negatief resultaat afgesloten. De opdracht om dit negatieve resultaat terug te brengen naar 0 hebben we ter harte genomen. Dit heeft van ons gevraagd om rigoureuze keuzes te maken in de bemensing van onze JGZ-teams. Deze keuzes hebben ertoe geleid dat de uitvoering van de JGZ onder grote druk is komen te staan. De marges binnen de organisatie werden steeds smaller, terwijl onze uitdagingen blijven toenemen. Dat is voelbaar in de dagelijkse praktijk: de bezetting binnen de JGZ is in meerdere regio's te krap. Binnen de huidige bezetting leidt dit tot een verhoogde werkdruk en een toename van ziekteverzuim. Als gevolg hiervan hebben wij, noodgedwongen maar zorgvuldig afgestemd met de betrokken gemeenten, de JGZ-taakuitvoering in enkele gemeenten moeten beperken. Dit alles heeft duidelijk gemaakt dat het er, binnen de huidige situatie, wél toe doet waar je wieg staat. Dat staat haaks op de gelijke kansen die we iedere jeugdige willen bieden – en onderstreept dat keuzes nodig zijn.

2.2 Gezondheid beschermen en bevorderen

Wat heeft het gekost?

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele begroting	Jaarrekening	Afwijking
			2025	2025	2025
Gezondheid beschermen en bevorderen	lasten	Totaal lasten	-12.153	-15.530	-3.377
Gezondheid beschermen en bevorderen	baten	Inwonersbijdrage	2.730	2.950	0
	baten	Overige baten	9.423	13.339	4.137
Gezondheid beschermen en bevorderen	baten	Totaal baten	12.153	16.290	4.137
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	759	759
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	0	0
		Onttrekking	0	0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	759	759

Infectieziektebestrijding

Wat hebben we in 2025 bereikt/gedaan?

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIP)

Naar aanleiding van het VIP-programma is GGD Groningen in 2023 gestart met het kwantitatief en kwalitatief versterken van het team [de afdeling?] Infectieziektebestrijding (IZB). Het team is inmiddels op formatie gebracht. Aan de hand van het kerntakenrapport is onderzocht op welke wijze de uitvoering van de taken kan worden versterkt en daarmee toekomstbestendig kan worden ingericht. Dit heeft ertoe geleid dat team IZB een zestal portefeuilles heeft ingericht, waarin diverse disciplines participeren, zowel vanuit het eigen team als vanuit andere onderdelen van de organisatie.

- **Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI).** De kans op grootschalige uitbraken van infectieziekten in de komende jaren wordt als reëel beschouwd. De coronapandemie heeft aangetoond dat verbeterde voorbereiding, snelle opschaling en centrale aansturing van medisch-operationele processen – waaronder testen, vaccineren en bron- en contactonderzoek – essentieel zijn voor een effectieve respons. Om deze landelijke paraatheid te versterken is op 1 september 2023 binnen het RIVM de [Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding \(LFI\)](#) ingericht. GGD Groningen participeert in diverse landelijke werkgroepen van de LFI en is vertegenwoordigd in het kernteam LFI 3Noord. Hiermee wordt structureel gewerkt aan het versterken van de pandemische paraatheid van GGD Groningen.
- **Het Programma Informatievoorziening Infectieziektebestrijding (IV-IZB)** richt zich op het realiseren van een toekomstbestendig en pandemisch paraat IV-landschap voor de infectieziektebestrijding in Nederland. IV staat voor informatievoorziening en omvat de digitale infrastructuur, systemen en gegevensuitwisseling die nodig zijn om infectieziekten effectief te signaleren, monitoren en bestrijden. De aanleiding voor het [programma IV-IZB](#) is de kwetsbaarheid van de bestaande informatievoorziening die tijdens de coronapandemie zichtbaar werd: versnipperde systemen, beperkte schaalbaarheid en onvoldoende flexibiliteit voor een snelle, landelijke opschaling bij crises.

Bovenregionale samenwerking

De Directeuren Publieke Gezondheid van GGD Groningen, GGD Fryslân en GGD Drenthe hebben een manifest opgesteld waarin het voornemen is vastgelegd om toe te werken naar een gezamenlijke uitvoering van de afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) binnen Noord-Nederland, waarvan infectieziektebestrijding (IZB) een integraal onderdeel is. Dit traject zal in 2026 verder worden uitgewerkt en geconcretiseerd. Daarnaast is een bovenregionaal jaarplan IZB Noord-Nederland opgesteld. Om de 8 geformuleerde doelen te behalen zijn werkgroepen ingericht, bestaande uit vertegenwoordigers van diverse disciplines binnen de 3 GGD'en. Hiermee wordt structureel ingezet op versterking en toekomstbestendigheid van het IZB-werkveld in Noord-Nederland.

Vaccinatiegraad

De integrale werkgroep Vaccinatiegraad verhogen heeft op basis van epidemiologische data de aandachtswijken en -gebieden in kaart gebracht. De werkgroep heeft vervolgens besloten de focus te leggen op 2 kerngebieden: Delfzijl en Groningen. Binnen Groningen is nader ingezoomd op specifieke aandachtswijken. In zowel Groningen als Delfzijl zijn wijkgesprekken gevoerd om inzicht te krijgen in barrières, drijfveren en behoeften van de doelgroep. Hoewel deze gesprekken tijdsintensief zijn, leveren zij waardevolle inzichten op en vormen zij een belangrijke basis voor een duurzaam interventieplan.

Door capaciteitsbeperkingen heeft de werkgroep in de tweede helft van 2025 op een lager niveau gefunctioneerd, waardoor nog geen interventieplan is vastgesteld. Voor 2026 is het voornemen om deze doelgroep- en wijkgerichte aanpak structureel te borgen binnen de organisatie, in nauwe samenwerking met de gemeente. Dit moet leiden tot een duurzaam en strategisch interventieplan dat aantoonbaar aansluit bij de behoeften van de doelgroep.

Daarnaast is een voorstel geschreven voor het oprichten van een vaccinatieregiecentrum in de GGD. Dit voorstel ligt in 2026 aan het management voor.

Covid-campagne

Begin september startte de najaarsvaccinatiecampagne covid (corona) voor ouderen en kwetsbaren, op verschillende locaties verspreid over de provincie Groningen. Daarnaast gingen mobiele teams langs bij verschillende zorginstellingen en ouderen die niet langs konden komen op een priklocatie. In totaal zijn er op 17 locaties in de provincie 78.500 vaccinaties gezet.

Antimicrobiële resistentie (AMR)

De GGD heeft een actieve rol in het door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gesubsidieerde [AMR Zorgnetwerk Noord-Nederland](#) (AMR ZNN). Er wordt gewerkt met strategische doelen ten aanzien van antimicrobiële resistentie in een gezamenlijke aanpak met Noord-Nederlandse partners.

De acties binnen het AMR-zorgnetwerk richten zich met name op rationeel antibiotica voorschrijven bij huisartsen, in verpleeghuizen, instellingen voor langdurige zorg en ziekenhuizen en op infectiepreventie binnen en buiten het ziekenhuis. Dit wordt gedaan middels scholing en audits en biedt voor infectiepreventie ook mogelijkheden voor actieve ondersteuning.

De Regionaal Arts Consulent (RAC) van de GGD is actief in de Regionale Adviescommissie Infectiepreventie NN (RAI NN). De deskundige infectiepreventie (DI) heeft zowel intern als extern voorlichting gegeven, ondersteuning geboden en geadviseerd bij vragen over hygiëne,

infectiepreventie en antibioticaresistente in onder andere zorginstellingen en opvanglocaties voor asielzoekers.

- **Meldpunt Uitbraken Infectieziekten en BRMO (MUIZ).** Een van de activiteiten door de 3 noordelijke GGD-en die vanuit het AMR ZNN wordt ondersteund is de implementatie van een Noord-Nederlands meldingssysteem: [Meldpunt Uitbraken Infectieziekten en BRMO \(MUIZ\)](#). MUIZ is een veilige en gebruiksvriendelijke webapplicatie die zorgorganisaties ondersteunt bij het transparant melden van uitbraken aan de GGD en andere zorginstellingen in de regio. Hierdoor kunnen zij snel reageren op infectieziekten. In MUIZ worden gegevens over uitbraken van onder andere influenza/luchtweginfecties, gastro-enteritis, scabiës, bijzonder resistente micro-organismen (BRMO) en COVID-19 vastgelegd en real-time gedeeld met aangesloten instellingen. MUIZ zorgt voor overzicht, laagdrempelig contact en informatie-uitwisseling, wat de samenwerking tussen zorginstellingen vergemakkelijkt. Het stelt zorgorganisaties in staat tijdig preventieve maatregelen te nemen, uitbraken effectief te monitoren en de coördinatie met andere instellingen te verbeteren. Zo wordt het risico op nieuwe uitbraken verkleind, ziekteverzuim verminderd en kosten voor uitbraakbestrijding en isolatie verlaagd.

Academische werkplaats infectieziektebestrijding Noord-Nederland i.o.

In 2025 is de academische werkplaats IZB (AW-IZB-NN) voorbereid en gepresenteerd aan het [CAPI-consortium](#). Toetreding tot het consortium in 2026 bleek vanwege voorwaarden en budgetverdeling niet haalbaar. De formele totstandkoming van de werkplaats, inclusief ondertekening van de overeenkomst tussen de GGD'en en het UMCG, is verschoven naar 2026, wanneer ook wordt onderzocht of aansluiting bij CAPI wenselijk en haalbaar is.

Preventie-activiteiten 2025

In 2025 heeft de afdeling Infectieziektebestrijding (IZB) geparticipeerd in diverse preventie-activiteiten. Bijvoorbeeld tijdens de Kei week, het regelmatig versturen van nieuwsbrieven voor de kinderopvang en huisartsen en het versturen van nieuwsberichten voor burgers over antimicrobiële resistentie tijdens de World Antimicrobiële Awareness Week.

Leefomgeving

IZB is onderdeel van de integrale advisering van de omgevingswet. Samen met collega's van andere afdelingen binnen GGD Groningen stellen wij één gezamenlijk advies op. Daarnaast bezoeken we gemeenten om toe te lichten hoe zij GGD Groningen kunnen benaderen en wat zij van onze organisatie mogen verwachten. Daarbij geven we voorbeelden van adviezen die wij geven.

Vogelgriep

De afdeling Infectieziektebestrijding houdt nauwlettend de ontwikkeling van vogelgriep in de gaten. In 2025 zijn er in onze provincie 2 pluimveebedrijven geruimd. GGD Groningen is nog steeds aangesloten bij het provinciaal overleg vogelgriep. Samen met de Veiligheidsregio Groningen zorgen we voor een adequate informatievoorziening hieromtrent voor burgers via zowel de website van GGD Groningen als de website van Veiligheidsregio Groningen. In het geval van een melding van een besmet bedrijf geven we gezondheidsadvies en zijn we betrokken bij het verstrekken van Tamiflu (een

virusremmer) om te voorkomen dat mensen die in de stal werken besmet raken met vogelgriep. Ook testen we de pluimveehouder op vogelgriep. Dit laatste om ongemerkte verspreiding te voorkomen.

Publieke gezondheid asielzoekers en IZB

In 2025 zijn er volgens afspraak 255 voorlichtingsbijeenkomsten gegeven op de COA-locaties in de provincie Groningen. Hiervoor heeft het Central Orgaan opvang Asielzoekers Nederland (COA) een contract met GGD GHOR NL, die deze opdracht heeft uitbesteed aan GGD Groningen. In overleg met het COA is over de volgende thema's voorlichting gegeven: gezondheidszorg in Nederland, opvoeden in 2 culturen, seksualiteit en relaties, middelengebruik, vrouwelijke genitale verminking (VGV), griep en mondzorg. Er zijn bijeenkomsten gegeven aan Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (AMV'ers), vrouwen en volwassenen. De voorlichting is niet verplicht en COA nodigt asielzoekers uit volgens afspraak. Van het aantal genodigde deelnemers komt gemiddeld 60-70% naar een bijeenkomst.

In 2025 zijn er door de deskundigen infectiepreventie (DI's) 19 hygiëne-audits uitgevoerd. GGD GHOR heeft namens alle 25 GGD landelijke werkafspraken over de hygiëne-audits gemaakt. De DI's voeren jaarlijks bij alle COA-locaties in de provincie een hygiëne-audit uit en checken of de locatie aan de vastgestelde hygiëne-eisen voldoet. Bij nieuwe COA-locaties of verbouw van bestaande COA-locaties, doet de DI vóór ingebruikname van het gebouw, een hygiëne-nulmeting en na 3-6 maanden een reguliere hygiëne-audit.

Op verzoek van de gemeente hebben de deskundigen infectiepreventie op 3 gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïners een hygiëne-adviesbezoek uitgevoerd.

Daarnaast hebben de deskundigen infectiepreventie 3 verstandelijk gehandicaptenzorglocaties en 1 huisartsenpraktijk bezocht namens ons [AMR Zorgnetwerk Noord-Nederland](#).

Betrokken bij aantal scabiës-uitbraken op AZC-locaties

Op verzoek van 2 COA-locaties zijn we betrokken geweest bij een aantal mogelijke scabiës-uitbraken.

Hoe verhoudt dit zich tot de doelen/het beleid van de begroting en de eigen interne plannen van de afdelingen?

In de brede context van de IZB-ontwikkeling is alles ruimschoots binnen budget gebleven. Door de SPUK-versterkingsgelden voor VIP is er een volwaardig regulier team opgebouwd passend bij de financiële middelen en de wettelijke taak in de [Wet publieke gezondheid](#) (Wpg). De strakke Covid-najaarscampagne heeft geleid tot een positieve balans, de inkomsten van alle voorlichtingen Publieke Gezondheid Asielzoekers – Infectieziektebestrijding (PGA-IZB) hebben geleid tot een kostendekkende opbrengst. De [LFI](#)-gelden zijn ingezet voor robuuste pandemische paraatheid intern, maar vooral op Noord-Nederlandse schaal in de vorm van een bovenregionaal samenwerkingscoördinator, een opleidingscoördinator, een LFI-implementatiecoördinator; alles ten behoeve van een snelle en effectieve samenwerking bij een volgende pandemie.

Tuberculosebestrijding

Wat hebben we in 2025 bereikt/gedaan?

In 2025 is over het gehele jaar een zeer sterke toename zichtbaar geweest in de activiteiten binnen de tuberculosebestrijding. Deze toename betreft zowel het aantal uitgevoerde röntgenfoto's als het aantal vastgestelde patiënten en weerspiegelt de grote instroom van asielzoekers uit hoog-risicolanden, met name in Ter Apel, en de uitbreiding van screening op [tuberculose-infectie](#) (TBI).

- In Q1 en Q2 werden in totaal 6.701 röntgenfoto's gemaakt.
- In Q3 en Q4 liep dit verder op tot 8.911 röntgenfoto's, waarmee het totaal voor 2025 uitkomt op 15.612 röntgenfoto's.
- Het grootste deel hiervan vond plaats in Ter Apel, waar het aantal foto's steeg van 4.885 (Q1-Q2) naar 7.161 (Q3-Q4).
- Ook in Groningen was sprake van een stijging (van 659 naar 748), terwijl Drenthe en Friesland een lichte daling lieten zien in de tweede helft van het jaar.

Het aantal [BCG-vaccinaties](#) bleef over het jaar gezien stabiel. Zowel in Q1-Q2 als in Q3-Q4 werden 175 BCG-vaccinaties toegediend, waarmee het jaartotaal uitkomt op 350 vaccinaties.

Binnen de regio zijn hierin wel verschuivingen zichtbaar, zoals een duidelijke toename in Drenthe in de tweede helft van het jaar.

Ook het aantal patiënten nam in de loop van het jaar fors toe.

- In Q1 en Q2 werden 71 patiënten geregistreerd (Groningen 53, Drenthe 18).
- In Q3 en Q4 steeg dit aantal naar 139 patiënten, waarvan 115 in Groningen en 24 in Drenthe.
- Hiermee komt het totaal aantal geregistreerde patiënten in 2025 uit op 210, bijna een verdubbeling in de tweede helft van het jaar. Deze toename hangt samen met intensievere screening, waaronder TBI-screening bij asielzoekers en immigranten, wat leidde tot een duidelijke stijging in het aantal [IGRA's](#) en vervolgtrajecten.

- Dit is nog niet van start. Dit is een ontwikkeling die wij nog moeten invoeren.

De huidige stijging van patiënten betreft nog patiënten die voortkomen vanuit de screening in voornamelijk Ter Apel. Wanneer wij het nieuwe beleid invoeren wat betreft TBI-screening zullen we dus nog meer stijging zien in de patiënten en vervolgtrajecten.

Naast deze inhoudelijke resultaten is 2025 ook gekenmerkt door een hoge werkdruk binnen het team Tuberculosebestrijding. Er was sprake van aanzienlijke ziekte en uitval, pensionering van medewerkers en wisselingen in functies, waaronder veranderingen in artsenbezetting en het vertrek van een leidinggevende. Dit heeft de draagkracht van het team onder druk gezet en geleid tot een meer instabiele werksituatie, terwijl de zorgvraag juist sterk toenam. Desondanks zijn de primaire processen, zoals screening, diagnostiek, vaccinatie en registratie, het gehele jaar voortgezet.

Hoe verhoudt zich dit tot de doelen, het beleid van de begroting en de interne plannen van de afdelingen?

De resultaten over 2025 sluiten inhoudelijk goed aan bij de doelstellingen uit het jaarplan en het vastgestelde beleid. De forse stijging in röntgenfoto's, patiënten en TBI-screening bevestigt de

beleidsmatige focus op vroegsignalering, preventie en bescherming van de publieke gezondheid. De uitbreiding van screening en het opsporen van zowel actieve tuberculose als tuberculose-infecties draagt direct bij aan het verminderen van toekomstige ziekte en transmissie, wat aansluit bij landelijke en regionale beleidsdoelen.

Tegelijkertijd laten de cijfers over Q3 en Q4 zien dat de belasting op de afdeling aanzienlijk groter is geworden dan vooraf voorzien. De toename in productie, gecombineerd met personele uitval, pensionering en wisselingen in bezetting, legt spanning op de interne plannen rondom duurzame inzetbaarheid, teamstabiliteit en continuïteit van zorg. Dit maakt duidelijk dat de behaalde resultaten weliswaar passen binnen het beleid en de doelstellingen, maar dat ze ook structurele aandacht vragen binnen de begroting voor personele capaciteit, ondersteuning, scholing en organisatorische randvoorwaarden.

Samenvattend onderbouwen de jaarcijfers 2025 dat de ingezette koers juist is en effect heeft, maar tonen zij tegelijkertijd aan dat zonder aanvullende maatregelen de balans tussen zorgvraag en draagkracht van het team onder druk blijft staan.

Seksuele Gezondheid

Wat hebben we in 2025 bereikt en gedaan?

In 2025 is het data-gedreven werken binnen de seksuele gezondheidszorg verder versterkt, met aandacht voor zowel inhoudelijke als financiële kaders. In totaal zijn 2.456 nieuwe afspraken gerealiseerd, waarvan 2.182 soa-consulten, 90 Sense-consulten en 51 gecombineerde consulten, aangevuld met 642 behandelafspraken.

Hoewel een groot deel van de beschikbare ASG (Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg)-capaciteit is benut, is het maximale aantal consulten niet gehaald door beperkingen in spreekkamer capaciteit en personele inzet. De invoering van online plannen en annuleren van afspraken (vanaf augustus 2025) leidde tot minder no-shows en meer tijdige afzeggingen, wat waardevolle stuurinformatie opleverde.

Verder is de HKZ-certificering in 2025 succesvol behaald met een positieve beoordeling. Als verbeterpunt is meegegeven om de evaluatie van doelen per kwartaal duidelijker te borgen in het jaarplan.

De scholing van verpleegkundigen verloopt volgens planning. De scholing van doktersassistenten loopt door in 2026, mede door personele wisselingen en ziekte. Processen en veranderingen binnen teams en samenwerkingspartners zijn beter inzichtelijk gemaakt.

De aansturing van de Centrum Seksueel Geweld (CSG) 3 Noord-stuurgroep is versterkt. Hoewel de samenwerking is verbeterd, verloopt de voortgang van processen nog geleidelijk.

Daarnaast is de integrale IZB-aanpak binnen GGD Groningen gestart, met vertegenwoordiging vanuit ieder team. Dit draagt bij aan een efficiëntere samenwerking binnen de ASG. De samenwerking met het [Centrum voor Seksuele Gezondheid Noord-Nederland](#) (CSGNN) is in ontwikkeling en vraagt verdere aandacht. De telefonie is overgegaan naar GGD Groningen en wordt per 1 februari 2026 per GGD georganiseerd.

In 2025 zijn 45 voorlichtingen, trainingen en workshops verzorgd, waaronder gastcolleges en basistrainingen Jeugdgezondheidszorg (JGZ). De basistraining JGZ is gestart en wordt voortgezet in 2026.

Er is extra ingezet op condoomgebruik onder jongeren, met voorlichting op het mbo, het hbo en universiteiten. De inhoud van Sense-consulten sloot aan bij actuele thema's, zoals onbedoelde zwangerschap, anticonceptie en seksueel geweld.

Hoe verhoudt dit zich tot de doelen en het beleid van de begroting en de interne plannen?

De gerealiseerde consultproductie laat zien dat de ASG-middelen grotendeels doelmatig zijn ingezet. Tegelijkertijd is zichtbaar geworden dat de beschikbare capaciteit niet optimaal is benut, mede door beperkingen in personele inzet, spreekkamer capaciteit en een relatief hoog aantal no-shows. Dit laatste past binnen een landelijke trend binnen de seksuele gezondheidszorg en vormt daarmee een structureel aandachtspunt, zowel lokaal als landelijk.

De invoering van online plannen en annuleren van afspraken heeft geleid tot een afname van het aantal no-shows en meer tijdige afzeggingen, wat aansluit bij de doelstelling om efficiënter met beschikbare middelen om te gaan.

De behaalde HKZ-certificering en de voortgang in scholing benadrukken de focus op kwaliteitsverbetering, zoals vastgelegd in de interne afdelingsplannen. De evaluatie van doelen vindt al tweemaal per jaar plaats, het verbeterpunt richt zich op het structureel vastleggen en rapporteren van deze evaluaties in het jaarverslag in plaats van in de notulen van het teamoverleg. Zodat in één document inzichtelijk is welke doelen zijn gesteld en welke resultaten zijn behaald. Dit biedt concrete aanknopingspunten voor verdere doorontwikkeling in 2026.

De versterking van samenwerking (onder andere binnen IZB) sluit aan bij de beleidsdoelstelling om meer integraal en efficiënt te werken. Preventie- en educatieactiviteiten dragen bij aan de strategische ambitie om gezondheidswinst te behalen door vroegtijdige voorlichting en deskundigheidsbevordering.

Forensische Geneeskunde

Wat hebben we in 2025 bereikt en gedaan?

2025 was een jaar van intensieve transitie binnen de forensische geneeskunde in Noord-Nederland. Met de vorming van één integraal team Forensische Geneeskunde (FG) 3Noord per 1 januari 2025 is een basis gelegd voor toekomstbestendige dienstverlening. De implementatie kende echter substantiële knelpunten. Verschillen in werkwijzen moesten worden overbrugd, rolduidelijkheid moest opnieuw worden ingericht en de dienstverlening kwam in het eerste kwartaal onder druk te staan. De aanbesteding van de Medische Arrestantenzorg (MAZ) zorgde daarnaast voor onzekerheid over de operationele continuïteit en financiële voorspelbaarheid. Dit vroeg om stevige bijsturing.

Vanaf mei 2025 hebben we ingezet op versterkte sturing en organisatieontwikkeling, met een koerswijziging naar integrale aansturing van de volledige FG-dienstverlening. Door scherper te prioriteren, planbaar werk beter te organiseren en de capaciteit van forensisch artsen gericht in te zetten voor acute zorg, nam de operationele druk af. Dit droeg bij aan herstel van vertrouwen binnen de organisatie en bij ketenpartners.

De keuze om in deze fase prioriteit te geven aan continuïteit en kwaliteit leidde tot een (tijdelijk) negatief financieel resultaat. De afbouw van externe artsencapaciteit kon namelijk minder snel plaatsvinden dan voorzien.

In 2026 ligt de focus op verdere doorontwikkeling van FG 3Noord, afronding van de MAZ-opgave, versterking van het werkgeverschap en voorbereiding op een landelijk georganiseerd stelsel voor forensische geneeskunde. Dat stelsel treedt mogelijk vanaf 2027 in werking.

Hoe verhoudt dit zich tot de doelen en het beleid van de begroting en de interne plannen?

Het nadelig saldo is met name een gevolg van de kosten die zijn gemaakt in verband met landelijke ontwikkelingen en voor het borgen van de uitvoering van de forensische geneeskunde nu en in de toekomst. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- Kosten projectleiding en extra coördinatie gericht op de uitrol van de centrum GGD-constructie waarbij GGD Fryslân de centrum-GGD is voor de uitvoering op Noord-Nederlands niveau.
- Kosten in verband met aanbesteding medische arrestantenzorg door de politie.
- Kosten van het opleiden van artsen in opleiding.

Deze extra kosten zijn niet meegenomen in de tariefafspraken met de politie, volgens de huidige overeenkomst.

Ten dele worden deze kosten gedekt door de subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) via GGD GHOR Nederland voor borging forensische geneeskunde. Naast bovenstaande kosten dragen de kosten van externe inhuur ook bij aan het nadelig saldo. De externe inhuur is noodzakelijk in verband met druk op het rooster (24-7 beschikbaarheid) voor forensische diensten en een verlaagd aantal professionals in eigen dienst.

Er is nog steeds geen duidelijkheid over de structurele financiering van een toekomstbestendig uitvoering van de forensische geneeskunde. De subsidie van het ministerie van J&V betreft tijdelijke en geen structurele financiering.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Wat hebben we in 2025 bereikt en gedaan?

De [Openbare Geestelijke Gezondheidszorg](#) (OGGz) is gericht op personen die onbegrepen gedrag vertonen en zorg vermijden. Het gaat hierbij vaak om zeer complexe problematiek, waarbij bijvoorbeeld sprake is van overlast, vervuiling, verslaving, verwaarlozing en/of ernstige psychische problemen. Wij zorgen ervoor dat deze mensen de hulp en zorg krijgen die ze nodig hebben. Ook coördineren we voor een aantal gemeenten in de provincie Groningen de lokale netwerken en zorgen we voor afstemming met de ketenpartners.

Verkennend Onderzoek

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening. Het Verkennend Onderzoek (VO) is

daar een onderdeel van. Voor veel Groninger gemeenten wordt het VO door onze OGGz-medewerkers uitgevoerd. In 2025 zijn 21 VO's uitgevoerd.

Vangnet & Advies

Onze Vangnet- & Advies-medewerkers onderhouden contacten met personen die onbegrepen gedrag vertonen en de zorg vermijden. We constateren dat de meldingen complexer worden en dat er meer sprake is van onbegrepen gedrag met veiligheidsrisico. Het aantal contacten neemt toe. Bij een heel aantal dossiers houden de Vangnet- & Advies-medewerkers voor langere tijd een vinger aan de pols en verdwijnt een contact pas uit de registratie als de organisatie die het contact moet overnemen een goedlopend contact heeft opgebouwd. De meest genoteerde soorten problematiek waarvoor de Vangnet- & Advies-medewerker is ingezet had betrekking op het huishouden, zoals vervuiling en hoarding (verzameldrang) en het psychische functioneren. Het gaat altijd om meervoudige problematiek.

Coördinatie winterregeling

De coördinatie van de winterregeling is belegd bij de GGD en het [Meldpunt Zorg en Overlast](#). Het is onze taak om zicht te houden op de situatie van buitenslapers en ze te koppelen aan passende hulpverlening. We willen ze beschermen tegen de gevolgen van extreme kou door ze toe te leiden naar opvang en passende zorg. De buitenslapers worden ook buiten de winterperiode gevolgd, waarbij wordt geprobeerd onderdak te bieden.

GGD'er in de wijk

De GGD'er in de wijk heeft een preventieve functie. Door vroegtijdige inzet op een laagdrempelige wijze wordt erger voorkomen. De GGD'er in de wijk pakt naast politiemeldingen omtrent verward/onbegrepen gedrag ook meldingen vanuit de gemeente op. Vijf Groninger gemeenten (Eemsdelta, Het Hogeland, Midden-Groningen, Westerkwartier en Westerwolde) nemen samen met de GGD deel aan dit door [ZonMw gesubsidieerde project](#).

Milieu en gezondheid

Wat hebben we in 2025 bereikt en gedaan?

Gemeenten worden op een adequate manier geadviseerd over gezondheidsaspecten die relevant zijn voor een gezonde leefomgeving. Dit doen we zowel bij het opstellen van omgevingsvisies en -plannen als bij vergunningaanvragen. Onze advisering is integraal van aard en vindt plaats in nauwe afstemming met andere GGD-teams, waaronder de adviseurs Publieke Gezondheid, Epidemiologie, Gezondheidsbevordering en Infectieziektebestrijding. Daarbij maken we gebruik van de meest recente landelijke inzichten en hanteren we het principe van 'gezondheid in alle domeinen'.

Daarnaast worden inwoners, gemeenten en de provincie zowel gevraagd als ongevraagd geïnformeerd en geadviseerd over gezondheidsaspecten die samenhangen met mogelijke blootstelling aan milieu-determinanten. Binnen de GAGS-poule Noord-Nederland (Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen) is sprake van uitbreiding: vanuit Groningen rondt 1 medewerker momenteel de opleiding af en in 2025 is een Friese collega gestart met de GAGS-opleiding. Ondanks deze groei blijft de smalle bezetting van de poule een aandachtspunt.

Gezondheidsaspecten in opgaven van gemeenten

Voor het opstellen van adviezen en handelingsperspectieven zijn nieuwe ontwikkelingen op de voet gevolgd en hebben wij gezorgd dat onze kennis en expertise up-to-date is. We zijn ingebed in

landelijke groepen met andere GGD'en en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) waardoor we op de hoogte blijven van landelijke – en regionale ontwikkelingen. Denk hierbij aan onderwerpen zoals PFAS, klimaat, veehouderijen en gezondheid rondom industrie. Vanuit Groningen hebben we in 2025 een actieve deelname gehad in de werkgroepen luchtkwaliteit, industrie, binnenmilieu, klimaat, energietransitie en groen water en gezondheid.

Behandelen van meldingen en klachten

De GGD behandelt vragen, klachten en meldingen op het gebied van binnen- en buitenmilieu in relatie tot gezondheid. Naast burgers benaderen ook gemeenten en provincie ons met vragen. We maken daarbij inschatting van mogelijke blootstelling aan milieu-determinanten en de gevolgen daarvan op de gezondheid. Soms is de GGD ook ingeschakeld voor nazorg na inzet van de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke stoffen (GAGS).

Gezondheidskundig Adviseurs Gevaarlijke Stoffen

De GAGS wordt bij crises en rampen als gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen ingezet. Daarnaast neemt de GAGS in de voorbereidende fase deel aan oefeningen, informeert hij ketenpartners over zijn rol waarbij de meerwaarde van de GAGS bij crises en rampen wordt benadrukt. Om 24/7 bereikbaarheid en beschikbaarheid in Noord-Nederland te kunnen garanderen zijn en worden nieuwe GAGS-functionarissen opgeleid. De bezetting in de poule blijft een aandachtspunt, daarom blijft externe inzet de komende tijd noodzakelijk. Daarnaast is het voor de GAGS'en van belang voldoende tijd in te kunnen ruimen voor koude GAGS-taken, zoals het onderhouden van het netwerk, bijscholing en oefeningen.

Omgevingswet/gezonde leefomgeving

In 2024 is de [Omgevingswet](#) in werking getreden. De Omgevingswet verplicht gemeenten om gezondheid te betrekken bij haar afweging of bij ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Anderzijds hebben gemeenten via de Omgevingswet bestuurlijke afwegingsruimte verkregen om gezondheid te verankeren in ruimtelijk beleid. Deze ontwikkelingen leiden tot een grotere vraag vanuit de Groningse gemeenten. Team Medische Milieukunde (MMK) wordt hierbij ondersteund door team Beleid & Advies die onder andere een coördinator levert om de stukken te beoordelen en te verdelen, de uiteindelijke adviezen op te maken en deze te verzenden.

Veel Groningse gemeenten werken op dit moment aan de invulling van omgevingsvisies, omgevingsplannen en programma's binnen het kader van de Omgevingswet. Bij het opstellen van deze instrumenten kan de GGD optreden als deskundige partner, waarbij we gemeenten ondersteunen en adviseren over de wijze waarop gezondheidsaspecten op een goede en zorgvuldige manier kunnen worden ingebed in de fysieke leefomgeving.

Daarnaast speelt de GGD een rol in het vooroverleg en de vergunningverlening. Het [Digitaal Stelsel Omgevingswet](#) (DSO) – het landelijke loket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden vergunningen kunnen aanvragen en kunnen nagaan welke regels en welk beleid van toepassing zijn – is inmiddels volledig operationeel. Alle adviesvragen die via het DSO bij ons zijn ingediend, hebben we integraal behandeld en binnen de gestelde termijnen afgehandeld.

GGD als crisisdienst

Wat hebben we in 2025 bereikt en gedaan?

De volledige planvorming voor de crisisorganisatie van de GGD is afgerond en inmiddels vastgesteld door het managementteam (MT). In het 1e kwartaal van 2026 wordt de planvorming op enkele onderdelen verder geïmplementeerd. Tijdens de collegiale visitatie in 2025 sprak het visitatieteam zich zeer positief uit over de kwaliteit van de plannen. Het belangrijkste advies was om aanvullend scenariokaarten te ontwikkelen voor de crisisteams.

Om goed voorbereid en paraat te zijn bij crises zijn 5 e-learnings ontwikkeld voor sleutelfunctionarissen. Deze worden in de 1e helft van 2026 door de betrokken medewerkers gevolgd. Daarnaast is het opleidings-, trainings- en oefenprogramma voor 2025 volledig uitgevoerd.

In samenwerking met GGD Fryslân en GGD Drenthe heeft een verkennende fase plaatsgevonden, die heeft geleid tot een gezamenlijk beleidsdocument over samenwerking in crisistijd. In het 1e kwartaal van 2026 wordt dit verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Het beleidsdocument 'Samen sterker bij crisis' moet bijdragen aan het verkleinen van kwetsbaarheden binnen de 3 GGD'en. Parallel hieraan werken de noordelijke GGD'en intensief samen aan de voorbereiding op een toekomstige pandemie infectieziekten, in nauwe samenwerking met de [Landelijke Functionaliteit Infectieziekten](#) van het RIVM.

Het protocol [Psychosociale hulpverlening bij incidenten](#) (PSHi), waaronder de 24/7-piketfunctie van de GGD valt, is in 2025 tien keer geactiveerd. In 3 gevallen leidde dit tot het bijeenroepen van een vooroverleg of coördinatieteam PSHi. In de overige gevallen heeft de GGD geadviseerd bij incidenten zonder opschaling. Het betrof voornamelijk zedenzaken en een mishandeling; daarnaast ging het om een suïcide op een school, het per ongeluk gebruiken van paddo's door een groep 8-klas en een vermissing. De incidenten deden zich voor in meerdere Groningse gemeenten.

Hoe verhoudt dit zich tot de doelen en het beleid van de begroting en de interne plannen?

Belangrijk om te vermelden is dat onze afdeling crisisdienst niet werkt met een eigen begroting, omdat er voor de crisisorganisatie van de GGD geen aparte financiële structuur is ingericht. De doelstellingen die in het jaarplan zijn opgenomen voor de crisisorganisatie zijn desondanks grotendeels behaald, zoals blijkt uit de eerdergenoemde resultaten.

Eén doelstelling is echter niet volledig gerealiseerd: het uitvoeren van alle oefeningen en trainingen uit het opleiden-trainen-oefenprogramma. Dit is niet gelukt omdat de adviseur crisisbeheersing halverwege het jaar andere taken binnen de GGD heeft opgepakt, waardoor de beschikbare capaciteit voor dit programma tijdelijk beperkt was.

2.3 Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden

Wat heeft het gekost?

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele begroting	Jaarrekening	Afwijking
			2025	2025	2025
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	lasten	Totaal lasten	-2.315	-2.738	-422
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	baten	Inwonersbijdrage	1.532	1.646	0
	baten	Overige baten	820	1.444	737
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	baten	Totaal baten	2.352	3.089	737
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	36	352	316
Reserve-mutaties		Toevoeging	-36	-293	0
		Onttrekking		0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	59	59

Kennis en adviesfunctie van de GGD richting gemeenten:

De adviserende rol van de GGD aan de gemeenten met betrekking tot publieke gezondheid is in 2025 gecontinueerd door het laagdrempelige contact tussen de ambtenaar Volksgezondheid en de adviseurs Publieke Gezondheid. Advisering vond plaats n.a.v. gemeentelijke vragen, maar ook proactief naar aanleiding van rapportages, landelijke campagnes en ontwikkelingen.

Noemenswaardige onderwerpen in vergelijking met voorgaande jaren in de advisering naar gemeenten:

- Ondersteuning bij provinciebrede vraag met betrekking tot uitwerking wetswijziging suïcidepreventie.
- Duiding van gemeentespecifieke gezondheidsdata in gesprekken met wethouders en ambtenaren Volksgezondheid.
- Duiding van de [Volksgezondheid Toekomst Verkenning \(VTV\)](#) voor gemeenten.
- Ondersteuning bij omgevingsvraagstukken zoals Windpark N33, en diverse plannen met betrekking tot gezondheid in relatie tot gebiedsontwikkeling.
- Presentaties aan gemeenten over de resultaten van de [Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen](#).
- Deelname aan werkgroepen binnen de gemeenten, zoals bestuurlijk- en ambtelijke werkgroepen rondom jeugdbeleid

In totaal zijn 13 Raadsragen en -bijeenkomsten ondersteund. Opvallende zaken daarbij waren vragen rondom drugs, borstvoeding, luchtkwaliteit, seksuele gezondheid, kraamzorg, preventieve jeugdgezondheidszorg, suïcidepreventie en windparken.

Gezonde en veilige leefomgeving

Gezonde en veilige leefomgeving is bij uitstek een domeinoverstijgend onderwerp, waarvoor integraal werken tussen het fysieke en sociale domein noodzakelijk is. 'Health in all policies', oftewel

'gezondheid in alle beleidsterreinen' wordt in toenemende mate uitgedragen in landelijke nota's en rapporten. In de praktijk is een *'Health in all policies'* nog niet zo eenvoudig. GGD Groningen streeft naar een advisering die aansluit bij de diversiteit van de gemeenten.

Adviezen over gezonde en veilige leefomgeving van de GGD worden zoveel mogelijk in nauwe samenspraak met verschillende afdelingen, zoals Beleid & Advies, Medische Milieukunde (MMK), Infectieziektebestrijding (IZB) en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) opgesteld. Daarnaast worden landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen gevolgd en meegenomen in de advisering. Relevante thema's zijn onder andere klimaatverandering, energietransitie, woningbouwopgaven, natuur en biodiversiteit, landbouw, gezond voedsel, schoon en voldoende water. Hierdoor wordt specialistische-, wetenschappelijke- en praktijkkennis gebundeld en vertaald in een integraal gezondheidsadvies. Deze adviezen worden zowel gevraagd als ongevraagd aangeboden.

De werkgroep Gezonde en Veilige Leefomgeving van de [Meerjarenagenda Publieke Gezondheid 2023-2026](#) (MJA) heeft zich het afgelopen jaar beziggehouden met het ontwikkelen van een regionale werkwijze die bijdraagt aan het vroegtijdig meenemen van het integrale advies van de GGD in de besluitvorming. Zo zijn er op lokaal niveau afspraken gemaakt over taken en rollen van gemeenten en GGD. Om het proces van advisering door GGD zo soepel mogelijk te laten verlopen zijn alle gemeentelijke afdelingen Ruimtelijke Ordening (RO) en Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH) bezocht door de GGD.

Na analyse van interne processen binnen gemeenten op het gebied van een gezonde en veilige leefomgeving heeft de MJA-werkgroep een actielijst opgesteld voor 2026, waarin onder andere meegeschreven wordt in de lokale nota's, borging van de Omgevingswet en verbindingen met het [Leernetwerk Veilige en Gezonde Leefomgeving Groningen](#) (LEGrO) binnen [Gezond Groningen](#).

Nieuwe of versterkte samenwerkingen in 2025

De afdeling Beleid en Advies (B&A) heeft in 2025 extra ingezet op versterking van de interne samenwerking en zichtbaarheid van B&A binnen GGD Groningen. Dit heeft effectieve en productieve koppelingen opgeleverd binnen GGD Groningen op het gebied van Integrale afdeling Infectieziektepreventie, ondersteuning bij formuleren en schrijven bezuinigingsscenario's, voor zowel de gehele GGD als de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), het uitwerken van thema's van de *MJA Publieke Gezondheid 2025–2026* en het ter besluitvorming voorleggen aan het Algemeen Bestuur.

Naast de interne samenwerking binnen GGD Groningen heeft de afdeling Beleid en Advies ook ingezet op het versterken van samenwerking binnen de regionale netwerken. In het oog springende netwerken in 2025 worden hierna kort toegelicht.

- **Regionale werkgroep Suïcidepreventie:** naar aanleiding van een heidag met het AOG en AOZ&V is er een werkgroep Suïcidepreventie opgericht. Deze werkgroep bestaat uit medewerkers van 3 Groninger gemeenten en de GGD en verkent mogelijkheden voor regionale samenwerking rondom suïcidepreventie.
- **C4Youth:** hernieuwde samenwerking met [kenniswerkplaats Jeugd \(C4Youth\)](#), onder andere vanwege de verwachte komende subsidieronde van ZonMW voor kenniswerkplaatsen die gericht zal zijn op de verschuiving van jeugdhulp richting preventie. Vanuit B&A is

meegeschreven met de huidige subsidieronde met betrekking tot de infrastructuur van de kenniswerkplaatsen, waarbij is toegeschreven naar een kenniswerkplaats Jeugd samenwerking op 3Noord niveau.

- **Gezond Groningen:** aan het einde van het kalenderjaar is de GGD toetreden tot de stuurgroep actielijn 3, mentale gezondheid, naast deelname stuurgroep actielijn 2.
- **Ketenaanpak valpreventie:** GGD Groningen is regionale trekker. In het bestuurlijk overleg van december 2025 is een presentatie gegeven over de stand van zaken binnen de ketenaanpak.
- **Ketenaanpak kinderen met overgewicht:** binnen de ketenaanpak [kinderen met overgewicht en obesitas](#), is GGD Groningen ook regionale trekker. In 2025 zijn de centrale zorgverleners in heel de provincie gestart met de training.
- **Mentaal Gezond Groningen:** middels NPG-subsidie via het platform [Mentaal Gezond Groningen](#) is het aantal regisseurs mentale gezondheid opgeschaald van 2 naar 4. Regisseurs mentale gezondheid (onderdeel van de GGD) werken aan het verbeteren van de mentale gezondheid van inwoners. Ze helpen gemeenten met het organiseren en samenbrengen van verschillende projecten en initiatieven, zodat er een goed aanbod is voor mentale gezondheid.
- **STORM:** Sociale Agenda-maatregel mentale weerbaarheid voor jongeren; hiervoor is binnen het team Beleid & Advies een projectleider aangesteld. Deze richt zich op het onderzoeken van de interne werkbaarheid van [STORM](#), het uitvoeren van quickscans op alle voortgezet (speciaal) onderwijs-scholen in de provincie Groningen en het vormgeven van de provinciale samenwerking met partners binnen deze ketenaanpak.
- **Kansrijke Start:** in 2025 heeft B&A meegewerkt in de werkgroep [Kansrijke Start Regionaal](#), bestaande uit een kwartiermaker en vertegenwoordigers vanuit verschillende Groninger gemeenten, GGD, geboortezorg en welzijn, om de Regionale coalitie Kansrijke Start een doorstart te geven. Dit betrof het gezamenlijk uitwerken van een hernieuwde inrichting van Kansrijke Start Regionaal, gekoppeld aan het [Nationaal Programma Groningen](#) (NPG) en de [Sociale Agenda 'Een Nij Begun'](#), en onderdeel zijn van de sollicitatiecommissie voor een nieuwe coördinator en adviseur Kansrijke Start Regionaal.
- **Alliantie van Kracht:** het doel is het duurzaam doorbreken van generatiearmoede in de Veenkoloniën. In 2025 hebben we, naast participatie in het netwerk, de educatieve activiteiten van de alliantie binnen de GGD-leeromgeving toegankelijk gemaakt.
- **LEGrO:** eind 2025 eindigde de vierjarige subsidie voor [LEGrO](#). De resultaten/leeropbrengsten zijn aan Gezond Groningen (en aan ZonMw) gepresenteerd en breed gedeeld tijdens het [symposium Kennis, Kracht & Kansen voor een Gezondere Leefomgeving](#) op 3 november 2025. De leeropbrengsten worden geborgd in Gezond Groningen.

Landelijk is GGD Groningen sterk verbonden met GGD GHOR Nederland. In diverse (leer)netwerken en overleggroepen wordt op verschillende niveaus en een grote verscheidenheid landelijk samengewerkt en van elkaar geleerd. Inhoudelijk leernetwerken zijn bijvoorbeeld Kansrijke Start, Valpreventie en Overgewicht bij kinderen ([Kind naar Gezonder Gewicht](#)). Daarnaast is er veel aandacht voor netwerkvorming binnen de regio.

Internationaal is in april 2025 het [Cross-boarder project Health4DE-NL](#) van start gegaan. Het project heeft als doel het bevorderen van een duurzame en gestructureerde grensoverschrijdende

samenwerking op het gebied van gezondheid in de noordelijke DE-NL regio en loopt tot maart 2029. GGD Groningen is full partner en samen met het UMCG en GGD Fryslân trekker van werkpakket 3, dat zich richt op het systematisch en duurzaam verbinden van publieke gezondheidsdiensten (GGD's en Gesundheitsämter) aan beide zijden van de grens. Tot slot heeft een kleine delegatie van GGD Groningen deelgenomen aan het EUPHA-congres, dit is een Europees congres over Public Health en vindt jaarlijks plaats.

Gezondheidsbevordering

JOGG provinciaal - regiocoördinatie

In 2025 is de regionale samenwerking verder versterkt om de vele lopende projecten en programma's voor een gezondere jeugd in provincie Groningen beter te verbinden. Ook hebben gemeenten een duidelijke behoefte aan regiocoördinatie voor de ketenaanpak *Kind naar Gezonder Gewicht* uitgesproken, passend bij de [JOGG-aanpak: gezonde jeugd, gezonde toekomst](#). Uit de jaarlijkse evaluatie kwam bovendien de gezamenlijke ambitie naar voren om toe te werken naar een (zelfsturend) netwerk.

JOGG-gemeente Groningen

Gemeente Groningen heeft de JOGG-aanpak verbreed naar een integrale focus op bewegen, gezonde voeding en mentaal welbevinden, en is sinds 2023 in de borgingsfase. In 2025 zijn alle 4 doelen rond activering, motivering en ondersteuning gerealiseerd. De voortgang van de JOGG-aanpak is continu gemonitord en waar nodig bijgestuurd om de effectiviteit en duurzame verankering van een gezonde jeugd in Groningen te waarborgen.

Rookvrij en vapevrij (!) opgroeien in Groningen

In 2025 behield GGD Groningen haar regierol binnen het [Regionaal Netwerk Rookvrij Opgroeien](#), gericht op een rook- en vapevrije jeugd. In samenwerking met gemeenten, het UMCG, de RUG en het Martini Ziekenhuis werd ingezet op onder andere de Gezonde Huiskamerbus op scholen in het voortgezet onderwijs, aandacht in lokale media en [Stoptober](#). Dit heeft geleid tot actieve betrokkenheid van gemeentelijke communicatie-afdelingen en meer lokale acties voor een rook- en vapevrije omgeving.

Mondgezondheid

GGD Groningen heeft in 2025 mondgezondheid integraal aangepakt door het thema actief te koppelen aan roken en vaperen, [Kansrijke Start](#), [De Gezonde School](#), [JOGG](#) en [Jong Leren Eten](#). GGD Groningen was betrokken bij het project *Samen Beslissen voor een betere mondgezondheid* dat in september 2025 succesvol is afgerond en een blijvende signaleringsfunctie opleverde. Met het Centrum voor Tandheelkunde en Mondzorg werd samengewerkt rond de tandenpoetsweek en gezamenlijke onderzoeksopdrachten.

Gezonde Leefomgeving (advisering Omgevingswet)

In 2025 bracht het multidisciplinaire team van GGD Groningen 61 adviezen uit over Omgevingsvisies, -plannen en -vergunningen, een verdubbeling ten opzichte van 2024. GGD Groningen leverde actief input op de Omgevingsvisie en -plannen die alle gemeentes voor 2030 moeten afronden. De multidisciplinaire kennis en advisering in combinatie met de landelijke aandacht voor een gezonde en

veilige fysieke omgeving, zal worden gebruikt om gemeenten te blijven ondersteunen bij de verdere planvorming.

Mentale gezondheid

Per september 2025 zijn 4 nieuwe regisseurs mentale gezondheid gestart. Zij ondersteunen de Groninger gemeenten bij het versterken van de mentale gezondheid van jeugd en jongeren door middel van preventie. Het aantal uren voor deze functie is verdubbeld ten opzichte van het vorige jaar. Alle gemeenten tonen ondertussen betrokkenheid bij dit thema en in de meeste gevallen zijn het bestaande preventieve aanbod, lokale stakeholders en netwerken in kaart gebracht. Een aantal gemeenten is al verder in de fasering en werkt aan het structureel verbeteren van de preventie van mentale problemen door middel van beleid, interventies en samenwerking.

De Gezonde School

Door landelijke bezuinigingen op de schoolbrede en structurele aanpak van [De Gezonde School](#) heeft GGD Groningen in 2025 fors minder scholen (primair, voortgezet, GO) en middelbaar beroepsonderwijs) kunnen ondersteunen. In het voorjaar van 2025 ontvingen 35 scholen in onze regio een toekenning van de Stimuleringsregeling 2025-2026, waarmee zij ondersteuning vanuit de GGD (hebben) ontvangen. Met de 'ZonMw implementatie-impuls Mentale Gezondheid' is in 2025 ingezet op (tijdelijke) versterking van De Gezonde School. Ook is De Gezonde School-aanpak opgenomen in de *Meerjarenagenda Publieke Gezondheid 2023-2026* (MJA).

Plezier op School (POS)

[Plezier op School](#) is ingezet op het vergroten van de sociale vaardigheden van aanstaande brugklassers, gericht op een fijne start op het voortgezet onderwijs. In 2025 waren in totaal 44 deelnameplekken beschikbaar, hiermee zijn alle deelnameplekken in de 3 deelnemende gemeenten (Westerwolde, Groningen en Eemsdelta) ingevuld.

Jong Leren Eten

In 2025 zijn de laatste 4 jaar van het [programma Jong Leren Eten](#) ingegaan. Activiteiten zijn gericht op het borgen en duurzaam versterken van het lokale netwerk rondom voedseducatie. In het project *Red de Groninger Boon* stonden lokale bonenrassen, duurzaamheid, gezondheid en cultuurhistorie centraal. In 2025 nam de vraag vanuit het onderwijs toe naar moestuinieren, vergroende schoolpleinen en kookgastlessen, mede door de extra aandacht voor de verrijkte en verlengde schooldag.

OKO - Opgroeien in een Kansrijke Omgeving

De GGD sluit aan bij het Kernteam OKO gemeente Oldambt. In de werkgroepen Gezin, School en Vrije Tijd zijn samen met netwerkpartners en het onderwijs uitvoeringsplannen ontwikkeld. De GGD heeft een trekkersrol in de werkgroep School. In het najaar van 2025 is de [OKO-monitor](#) opnieuw uitgezet op scholen in het voortgezet onderwijs; begin 2026 worden de schoolprofielen verwacht.

We Zijn Zelf Het Medicijn

De publiekscampagne [We Zijn Zelf Het Medicijn](#), ontwikkeld door Alzheimer Centrum Limburg (Universiteit Maastricht), is in 2025 door GGD Groningen gelanceerd in de provincie Groningen. De campagne laat zien dat een gezonde leefstijl op middelbare leeftijd de kans op dementie kan

verkleinen. De campagne is verspreid via ‘vrienden van de campagne’. Inmiddels zijn 124 vrienden aangesloten, uit 52 unieke organisaties, en zijn er kick-off bijeenkomsten en diverse andere activiteiten georganiseerd.

Kansrijke Start

In 2025 nam GGD Groningen verschillende initiatieven zodat Kansrijke Start en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) elkaar nog beter kunnen versterken. Zo wordt sinds 1 juli 2025 op het consultatiebureau [Het Startgesprek](#) aangeboden aan alle zwangeren en partners rond de 22e week van de zwangerschap. De uitbreiding van het [programma Nu Niet Zwanger](#) (NNZ) als pilot van de Meerjarenagenda is in alle gemeenten gestart per september 2025. GGD Groningen participeert in verschillende landelijke netwerken van Kansrijke Start.

Middelengebruik

GGD Groningen ondersteunt campagnes tegen middelengebruik, zoals [Stoptober](#) en [Ik Pas](#), en adviseert gemeenten over effectieve interventies. In 2025 is voor Westerwolde een plan van aanpak opgesteld, gebaseerd op gesprekken met de doelgroep en het netwerk, de lokale context en wetenschappelijke inzichten, om zo een effectieve mix van interventies te adviseren.

Aardbevings Academie

In 2025 hebben Rijk en gemeenten gecontinueerde financiering van de [Aardbevings Academie](#) tot 2030 gerealiseerd. Het ondersteuningsaanbod voor professionals is verder doorontwikkeld. Met gemeenten zijn samenwerkingsprocessen herzien, waardoor de link met uitvoering binnen gemeenten verstevigd is. Langetermijnsamenwerking is ingezet met partijen in het gaswinningsdossier, waarmee gefocust wordt op verminderen van psychosociale schade bij inwoners.

Epidemiologie

Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen

In juni 2025 hebben de epidemiologen de resultaten van de *GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2024* gepresenteerd.

- Uit de resultaten blijkt dat het aandeel volwassen rokers in Groningen sinds 1998 sterk is afgenomen, maar sinds 2020 stabiel blijft op 19%, wat hoger is dan het landelijk gemiddelde.
- Tegelijkertijd is het gebruik van e-sigaretten in 4 jaar tijd verdubbeld naar 4%.
- Het cannabisgebruik laat voor het eerst in jaren een daling zien, terwijl het gebruik van andere drugs juist toeneemt, met name onder 18- tot 34-jarigen: van 15% acht jaar geleden naar 20% nu.
- Daarnaast is het overmatig alcoholgebruik onder volwassen Groningers in de afgelopen 10 jaar duidelijk gedaald van 23% naar 14% en ligt daarmee op het landelijk gemiddelde.

Ten aanzien van de uitvoering is het veldwerk van de Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2024 voor het eerst gezamenlijk aanbesteed door GGD GHOR Nederland namens alle GGD'en. Het proces is gezamenlijk geëvalueerd, waarbij is geconcludeerd dat op meerdere momenten in de keten verbeteringen mogelijk zijn. Op basis van deze evaluatie is besloten om voor toekomstige monitors te werken met een raamovereenkomst. Dit betekent dat niet elke Gezondheidsmonitor afzonderlijk

hoeft te worden aanbesteed, maar dat meerdere monitors voor de komende jaren onder één Europese aanbesteding vallen. De raamovereenkomst zorgt voor minder administratieve lasten, lagere aanbestedingskosten, meer flexibiliteit en snellere uitvoering, zonder afnameverplichting. De kosten voor de aanbesteding van de raamovereenkomst worden gedragen door GGD GHOR Nederland.

OGGZ-monitor

In 2025 heeft Epidemiologie van GGD Groningen deelgenomen aan de landelijke OGGZ-monitor. De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) richt zich op zeer kwetsbare inwoners die onvoldoende worden bereikt door reguliere zorg en ondersteuning, vaak met ernstige en meervoudige problemen op het gebied van gezondheid, huisvesting, sociaal functioneren en meer. Deze groepen worden vaak niet gevangen in reguliere zorg- en gezondheidsregistraties en participeren nauwelijks in standaard gezondheidsmonitoring. Hierdoor ontbreekt systematisch inzicht in hun omvang, kenmerken en trends, wat de beleids- en praktijkontwikkeling belemmert. Dit is de aanleiding geweest voor de ontwikkeling van een [landelijke OGGZ-monitor](#).

De landelijke OGGZ-monitor is een verkenning en monitoring-infrastructuur die kwantitatieve en kwalitatieve gegevens combineert om de meest kwetsbare OGGZ-groepen beter in beeld te brengen.

Het doel is om te komen tot een werkbare omschrijving van de OGGZ-doelgroep en bijbehorende kenmerken, inzicht te krijgen in de impact van problematiek en crises (zoals COVID-19) op deze groepen. En om passende indicatoren en databronnen te identificeren en beleid en praktijk beter met elkaar te verbinden voor zowel lokaal als landelijk handelen.

Op basis van een gezamenlijke analyse van 55 praktijkcasussen (o.a. aangeleverd vanuit Groningen) vanuit 12 GGD-regio's zijn 5 prioritaire OGGZ-groepen geselecteerd:

1. Thuiswonende mensen met dementie
2. Thuiswonende mensen met ernstige woningvervuiling (hoarding-problematiek)
3. Dakloze EU-migranten
4. Dakloze ongedocumenteerde personen
5. Dakloze moeilijk bereikbare Wmo-rechthebbenden

Voor elk van deze doelgroepen hebben we een aparte factsheet opgesteld.

Voor het vervolg is een subsidie beschikbaar gesteld voor GGD'en om een vanuit eerder gedefinieerde doelgroepen minimaal 1 (sub)doelgroep beter te beschrijven en in kaart te brengen.

2.4 Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van kwaliteit, veiligheid en hygiëne

Wat heeft het gekost?

programma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele	Jaarrekening	Afwijking
			Begroting	2025	2025
Inspecteren en adviseren	lasten	Totaal lasten	-1.679	-1.781	-102
Inspecteren en adviseren	baten	Inwonersbijdrage	0	0	0
	baten	Overige baten	1.679	1.844	165
Inspecteren en adviseren	baten	Totaal baten	1.679	1.844	165
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	63	63
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	0	0
		Ottrekking	0	0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	63	63

De afdeling Toezicht & Advies van GGD Groningen heeft 5 toezichts-/inspectietaken:

- kinderopvang
- [Wmo](#)
- scheepsinspecties
- inspecties t.b.v. vergunningverlening van tattoo- en piercingshops
- hygiëne-inspecties bij seksbedrijven.

Kinderopvang

In 2025 zijn alle circa 730 kinderopvanglocaties in de provincie Groningen door de toezichthouders kinderopvang bezocht voor een jaarlijks onderzoek. We hebben hiermee aan de 100% inspectienorm voldaan. Er zijn daarnaast zo'n 300 gastouders voor een jaarlijks onderzoek bezocht. Dit is iets meer dan de helft van het aantal geregistreerde gastouders in de provincie.

Door het benutten van een flexibele schil hebben we tijdig kunnen inspringen op de tekorten die het afgelopen jaar ontstonden. Ook hebben planningsgesprekken bijgedragen aan de voortgang gedurende het jaar.

Wmo

Er werd in 2025 [toezicht op de Wmo](#) gehouden in 3 gemeenten: Eemsdelta, Het Hogeland en Oldambt. Er werden in totaal zo'n 25 reguliere onderzoeken uitgevoerd en 18 vervolgonderzoeken. Ook zijn er meerdere onderzoeken naar signalen uitgevoerd en we ontvingen enkele calamiteitenmeldingen.

Verder heeft de toezichthouder Wmo screeningen bij nieuwe PGB-aanbieders (zorgverleners die zorg of ondersteuning bieden aan mensen met persoonsgebonden budget) uitgevoerd. Deze onderzoeken vóór de start van een aanbieder zijn waardevol om te bepalen of er aan de gevraagde kwaliteit kan worden voldaan.

Scheepsinspecties

We ontvingen zo'n 190 aanvragen voor een [Ship Sanitation Certificate](#) in 2025. De aanvragen werden tijdig in behandeling genomen.

Inspecties t.b.v. vergunningverlening van tattoo- en piercingshops

In 2025 zijn er circa 70 vergunningsaanvragen gedaan. De aanvragen werden tijdig in behandeling genomen. We zien een toename in aanvragen voor vrijstellingen om te mogen tatoeëren op evenementen, zoals festivals en openingsfeesten. In 2025 zijn er zo'n 10 van deze vrijstellingsaanvragen ingediend.

Hygiëne-inspecties bij seksbedrijven

De GGD voert in opdracht van een aantal gemeenten hygiëne-inspecties uit bij seksbedrijven:

- In de gemeente Groningen vinden deze inspecties eens per 3 jaar plaats.
- In de gemeente Midden-Groningen vinden de inspecties jaarlijks plaats.

Verbeterpunten naar aanleiding van eerdere inspecties bleken tijdens de inspecties in 2025 grotendeels opgepakt. De schoonmaak blijft echter in veel gevallen wel een aandachtspunt.

2.5 Bedrijfsvoering

Wat heeft het gekost?

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele Begroting	Jaarrekening	Afwijking
			2025	2025	2025
Overhead incidenteel	lasten	Totaal lasten	0	-306	-306
					0
Overhead incidenteel	baten	Inwonersbijdrage	0	0	0
	baten	Overige baten	0	405	405
Overhead incidenteel	baten	Totaal baten	0	405	405
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	99	99
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	-456	-456
		Onttrekking	0	8	8
		Gerealiseerd resultaat	0	-349	-349

Huisvesting

Het algemeen bestuur PG&Z (Publieke Gezondheid & Zorg) heeft 19 juli 2024 ingestemd met de gezamenlijke huisvesting van de Veiligheidsregio Groningen (VRG) en GGD Groningen op de Arrivalocatie in Groningen. De GGD en de VRG zijn gezamenlijk de ontwerpfase in gegaan en er is tussen de GGD en de VRG een samenwerkingsovereenkomst gesloten die geldt voor de periode van ontwerp tot realisatie van de nieuwbouw. De samenwerkingsovereenkomst zal vanaf de inhuizing van de GGD overgaan in een huurovereenkomst.

Begin 2026 wordt de aanbesteding van het ontwerpteam afgesloten en start het ontwerpteam met de ontwerpwerkzaamheden. In deze fase worden alle afdelingen betrokken om tot een optimaal werkend gebouw voor beide organisaties te komen.

Met het gemeentelijk vastgoedbedrijf is een nieuwe huurovereenkomst voor het gebouw aan Hanzeplein 120 getekend met een looptijd van 5 jaar met de mogelijkheid tot optiejaren. De huurprijs is vanaf 1 januari 2025 kostendekkend geworden. Intern onderhoud en de gestegen energielasten zijn opgenomen. Het interne onderhoud wordt in 2026 uitgevoerd.

Facilitair

Per 1 januari 2025 is met de afdeling Facilitaire Services en Huisvesting (FSH) van de gemeente Groningen een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten. FSH is overgegaan naar een andere verrekening-systematiek, waardoor de kosten voor de GGD hoger uitvallen. Hogere kosten worden onder andere veroorzaakt door het interne onderhoud. 2025 was een overgangsjaar qua kosten. Vanaf 2026 zullen alle kosten aan de GGD worden doorbelast.

Managementinformatie voor gemeenten

De GGD zet in op het continue verbeteren van de managementinformatie en monitorgegevens voor gemeenten. Er wordt kritisch gekeken naar het huidige proces van Dienstverleningsovereenkomsten (DVO), welke intensief en tijdrovend is voor zowel de GGD als de gemeenten.

Informatiemanagement/ICT

Per 1 december 2025 is de eigen ICT-organisatie van de GGD succesvol van start gegaan. Daarmee is het in 2025 gelukt om, na een intensieve voorbereidingsperiode, grotendeels te ontkoppelen van de gemeente Groningen qua ICT-dienstverlening.

Op enkele onderdelen is nog een tijdelijke workaroud ingericht. In 2026 wordt daarvoor de definitieve oplossing geïmplementeerd.

In het kader van de mogelijke toekomstige gezamenlijke huisvesting VRG/GGD heeft de GGD met de VRG de intentie uitgesproken om op ICT-gebied samen te gaan werken.

Beide teams werken momenteel aan de schets van een gezamenlijke ICT regie-/beheerorganisatie. De gezamenlijke aanbesteding van hardware, werkplek en licenties is afgerond in 2024. In 2025 is de aanbesteding van het gezamenlijke beheer van de werkplek opgestart. De aanbesteding vaste telefonie wordt nog door de GGD zelf uitgevoerd.

Digitaal Dossier JGZ

In 2025 is een businesscase gemaakt over het al dan niet vervangen van het DD-JGZ. Er is besloten dat de aanbesteding in 2026 uitgevoerd wordt.

Informatiebeveiliging

In 2025 is verder gewerkt aan het goed inrichten van de informatiebeveiliging binnen de GGD. Een complexe opgave, mede door de ICT-ontvlechting. In 2026 hopen we het projectmatige deel af te ronden en de reguliere taken goed in te kunnen richten, zodat de GGD kan voldoen aan de norm NEN 7510 voor informatiebeveiliging in de zorg.

Informatiebeheer

De GGD maakt gebruik van de voorzieningen van de gemeente Groningen, zoals archiefruimte, postkamer en archiefsysteem.

De informatiehuishouding van de GGD is nog niet op orde en voldoet niet aan de Archiefwet. De huidige situatie en de gewenste toekomstige situatie zijn in beeld gebracht. Voor GGD Groningen verdient het aanbeveling om over te stappen op een eigen informatiebeheer-oplossing. Daar zijn de eerste stappen voor gezet in 2025. Er heeft een pilot gedraaid. In 2026 zetten we deze ontwikkeling voort.

HRM

De risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) op het gebied van arbeidsomstandigheden is uitgevoerd aan het Hanzeplein. De uitvoering van de RI&E in de regio loopt nog. Een speerpunt voor 2025 was het terugdringen van verzuim. Er zijn spelregels verzuim afgesproken, er worden frequent kortdurend verzuimgesprekken gevoerd, de processen in het personeelssysteem AFAS voor verzuim zijn geoptimaliseerd. Verder zijn de voorbereidingen voor een medewerkerstevredenheidsonderzoek gestart. Dit onderzoek wordt begin 2026 uitgevoerd. Tot slot is er een werkwijze voor het voeren van exitgesprekken afgesproken.

Kwaliteitszorg

In oktober 2025 heeft de eerste periodieke externe audit op het in 2024 behaalde HKZ-certificaat plaatsgevonden.

Het kwaliteitsmanagementsysteem is goed geïmplementeerd en wordt optimaal ingezet voor klachten, VIM-meldingen (Veilig Incidenten Melden) en risico-meldingen. Documentbeheer is ingericht en ook de auditmodule is in gebruik genomen.

Communicatie

Team Communicatie is betrokken bij zowel interne als externe projecten en ontwikkelingen die spelen. Bij externe communicatie gaat het bijvoorbeeld om verschillende vaccinatie- en promotiecampagnes, communicatie naar stakeholders en samenwerkingspartners en contacten met de pers. Intern was dat bijvoorbeeld een grote bijdrage aan de GGD Opleidingsdag in november 2025, door middel van het maken van een intern magazine en actieve aanwezigheid in het organisatieteam. Een mooie bijdrage aan de onderlinge betrokkenheid en verbinding (één GGD). Ook voor het project ICT-ontvlechting is een speciale, interne ICT-nieuwsbrief 'Ctrl+Alt+LEES' ontwikkeld die zeer positief is gewaardeerd in de organisatie.

In 2025 is gestart met 'communiceren met focus'. In 2026 wordt daar vervolg aan gegeven, zodat er gericht prioriteit kan worden gegeven aan de vele belangrijke thema's binnen de GGD.

Online-communicatie

In 2025 speelden onze digitale platforms een centrale rol in het tijdig en effectief informeren van zowel inwoners als gemeenten over preventieve gezondheidsthema's. Dankzij de inzet van een newsroom, real-time monitoring en data-analyse volgen we signalen, reacties en discussies rondom de actualiteit nauwgezet. Hierdoor kunnen we snel anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen, informatiebehoeften herkennen en direct de juiste boodschap communiceren, zowel intern én extern. Het managementteam heeft in 2025 een bewuste keuze gemaakt voor aanwezigheid op een aantal socialmediakanalen, gebaseerd op relevantie, doelgroepbereik en beheersbaarheid. Deze keuzes zorgen voor meer focus, duidelijkheid en effectiviteit in onze digitale communicatie.

Door slim in te zetten op AI en digitale tools vangen we een gedeelte van de grote hoeveelheid te maken content op door repeterende taken te automatiseren en sneller concepten te genereren. Hierdoor zijn we in staat om met minder capaciteit dezelfde kwaliteit én impact te behouden.

Het bezoekersaantal op de website van GGD Groningen is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2024. De jaarlijkse half miljoen bezoekers laat het belang zien van actuele en betrouwbare informatie. Om de website toekomstbestendig als stevig communicatiemiddel in te kunnen zetten is doorontwikkeling nodig. In 2026 gaan we werken aan een plan hiervoor.

Met meer dan 17.000 volgers en 13.250 ontvangen berichten op onze socialmediakanalen is het belang van online aanwezigheid groot voor externe communicatie en laagdrempelige dienstverlening.

Dankzij deze communicatiekanalen blijft GGD Groningen een betrouwbare en toegankelijke informatiebron voor de inwoners van de provincie Groningen.

Dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en gemeentelijke opbrengsten

In de tabel op de volgende pagina zijn de bedragen per gemeente weergegeven die in 2025 in rekening zijn gebracht. De € 31,5 miljoen gemeentelijke opbrengsten kunnen worden gesplitst in:

- Inwonersbijdrage: € 20,4 miljoen
- Overige bijdragen (specifieke taken) € 11,1 miljoen

Daarnaast is er nog € 13,6 miljoen aan overige opbrengsten gerealiseerd in 2025, bestaande uit:

- Opdrachten derden € 7,0 miljoen
- Doeluitkeringen € 6,6 miljoen

Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen – Jaarverslag en Jaarrekening 2025

Gemeentelijke bijdragen	Deelprogramma	Product	Centrum gemeente	Eemsdelta	Groningen	Het Hogeland	Midden-Groningen	Oldambt	Pekela	Stadskanaal	Veendam	Westerkwartier	Westerwolde	Eindtotaal
Inwonersbijdrage	Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	Algemeen: Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden		-125.329	-657.503	-133.347	-169.945	-107.797	-34.246	-88.722	-76.245	-179.310	-73.266	-1.645.710
	Gezond en veilig opgroeien	Jeugdgezondheidszorg		-1.203.457	-6.313.611	-1.280.447	-1.631.881	-1.035.110	-328.847	-851.943	-732.138	-1.721.808	-703.532	-15.802.774
	Gezondheid beschermen en bevorderen	Algemeen: Gezondheid beschermen en bevorderen		-224.675	-1.178.697	-239.049	-304.658	-193.246	-61.393	-159.051	-136.684	-321.447	-131.344	-2.950.244
Totaal Inwonersbijdrage				-1.553.461	-8.149.811	-1.652.843	-2.106.484	-1.336.153	-424.486	-1.099.716	-945.067	-2.222.565	-908.142	-20.398.728
Overige verrekenningen	Overhead	Overhead		-26.918	-139.337	-28.479	-36.116	-22.845	-7.233	-18.889	-16.289	-38.137	-15.758	-350.001
Totaal Overige verrekenningen				-26.918	-139.337	-28.479	-36.116	-22.845	-7.233	-18.889	-16.289	-38.137	-15.758	-350.001
Vergoeding	Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	Epidemiologie						-15.682						-15.682
		Gezondheidsbevordering			-105.813								-11.708	-117.521
		Lokaal gezondheidsbeleid		-255.504	-116.183	-53.614	-70.238	-25.820	-2.517	-6.321	-5.044	-8.932	-4.748	-548.921
	Gezond en veilig opgroeien	Jeugdgezondheidszorg		-421.549	-2.070.511	-557.406	-366.681	-350.921	-94.516	-311.940	-314.442	-485.735	-154.593	-5.128.293
		Logopedie		-55.626	-198.531	-126.316	-26.630		-5.752	-85.672	-56.346	-161.746		-716.619
	Gezondheid beschermen en bevorderen	Forensische geneeskunde		-24.237	-273.446	-33.843	-37.828	-49.540	-3.690	-16.177	-11.675	-38.256	-23.412	-512.103
		Openbare geest.gez.zorg		-65.466	-276.950	-265.494	-44.590	-29.948	-8.050	-17.342	-13.822	-159.484	-64.758	-1.457.454
		Seksuele gezondheid			-423.463									-423.463
	Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van de kwaliteit, veiligheid en hygiëne	Toezicht & Advisering		-172.269	-509.525	-223.711	-168.217	-159.832	-25.616	-54.456	-80.752	-235.854	-62.264	-1.692.495
	Overhead	Overhead		-14.369	-73.527	-15.077	-19.141	-12.065	-3.838	-10.009	-8.642	-20.071	-8.263	-185.002
Totaal Vergoeding				-511.550	-4.047.949	-1.275.461	-733.325	-643.807	-143.979	-501.917	-490.723	-1.110.077	-329.746	-10.797.554
Eindtotaal				-511.550	-2.589.399	-2.956.783	-2.875.925	-2.002.805	-575.698	-1.620.522	-1.452.079	-3.370.779	-1.253.646	-31.546.283

3 Paragrafen

Volgens het [Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\) provincies en gemeenten](#) kent de begroting een aantal verplichte paragrafen. In deze jaarrekening zijn de paragrafen Weerstandsvermogen en Risicobeheersing, Bedrijfsvoering en Financiering opgenomen. De overige verplichte paragrafen (Lokale heffingen, Onderhoud kapitaalgoederen, Verbonden partijen en Grondbeleid) zijn niet van toepassing en derhalve niet opgenomen.

3.1 Paragraaf: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het BBV schrijft voor dat we in de jaarrekening een beoordeling moeten geven van het weerstandsvermogen. Deze beoordeling geeft aan hoe robuust de begroting is. Een robuuste begroting houdt volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de begroting dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

1. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; de weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
2. Een inventarisatie van de risico's en ontwikkelingen.
3. Een beoordeling van de weerstandscapaciteit en de risico's.
4. De kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie.

3.1.2 Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de GGD is gelijk aan de algemene reserve per 31 december 2025 van € 569.000. De bestemmingsreserves dienen ter afdekking van incidentele uitgaven en zijn derhalve buiten de risico-afweging voor het weerstandsvermogen gehouden. In de begroting is de aard van de bestemmingsreserve beschreven.

3.1.3 Inventarisatie risico's en ontwikkelingen

De GGD monitort periodiek de risico's voor uitvoering van de GGD-taken in het kader van de Planning & Control-cyclus (P&C). Onderstaand overzicht geeft een actueel beeld van de risico's van de GGD. Voor de afdekking van deze risico's zijn geen middelen beschikbaar en dient de weerstandscapaciteit.

nummer	Financiële risico's	risico-inschatting	structureel	incidenteel
1	WW-risico	100.000	100.000	
2	Boventalligheid	250.000	250.000	
3	Verminderen en uitname taken	75.000	75.000	
4	Indexering	300.000		300.000
5	Landelijke ontwikkelingen	p.m.	p.m.	
6	Huisvesting	75.000	75.000	
7	Rijksvaccinatieprogramma	100.000	100.000	
8	Basis dienstverlening JGZ	300.000	300.000	
9	SPUK Najaarscampagne Covid 2025	500.000		500.000
	Totaal financiële risico's	1.700.000	900.000	800.000

1. WW-risico

Risico

De rekening van het UWV voor medewerkers die in de Werkloosheidswet (WW) komen en een WW-uitkering ontvangen komt ten laste van de GGD. GGD Groningen werkt voor tijdelijke opdrachten in de regel met tijdelijke aanstellingen. Als een aanstelling niet wordt verlengd door krimp van de vraag is er een potentieel WW-risico. In de begroting is een budget opgenomen van € 50.000 voor dekking van het WW-risico van één medewerker.

Kans

Het jaarlijkse WW-risico wordt geschat op € 150.000, waarbij we uitgaan van 3 medewerkers per jaar. Derhalve resteert nog een claim op het weerstandsvermogen van **€ 100.000**.

Beheersmaatregelen

De GGD zal tijdelijke opdrachten of de flexibele schil minder met tijdelijke contracten moeten invullen en meer met een constructie via payroll of externe inhuur. Daarnaast wordt de mogelijkheid tot verzekeren onderzocht door de HR-afdeling.

2. Risico boventallige medewerkers

Risico

Ervaring van de afgelopen jaren leert dat de situatie van boventalligheid of medewerkers die op een ander spoor komen door veranderende werkzaamheden, gemiddeld 4 medewerkers op jaarbasis is. Het risico wordt geraamd op € 62.500 per medewerker.

Kans

De claim op het weerstandsvermogen is **€ 250.000**. Hiermee kan het risico voor 4 medewerkers voor een jaar worden opgevangen.

Beheersmaatregelen

Boventallige medewerkers worden zo snel mogelijk opgenomen in een herplaatsingstraject. Eens per

kwartaal wordt de voortgang van het traject geëvalueerd. Als er sprake is van onvoldoende voortgang wordt binnen 2 jaar een ontslagtraject ingezet.

3. Verminderen en uitname taken

Risico

Dit risico houdt in dat gemeenten en/of derden contracten met de GGD opzeggen of verlagen. De GGD zal dan de capaciteit moeten verlagen of verschuiven en de overhead naar rato moeten verlagen. Ingewikkeld is dat de GGD niet zonder meer binnen het personeelsbestand kan schuiven. Ook heeft de overhead vooral een vast karakter. Gezien de opzeggingen en verlagingen van de laatste jaren is de GGD minder flexibel geworden om nieuwe taakuitnames op te vangen.

Facultatieve taken

De totale omvang van de facultatieve taken van de GGD is ca. € 5 miljoen. De dienstverlening tussen de deelnemende gemeenten en de GGD wordt met Dienstverleningsovereenkomsten (DVO) afgestemd en vastgelegd. Gemiddeld is er over de afgelopen jaren € 0,3 miljoen per jaar opgezegd. De omzet is voor 75% primair personeel en voor 25% overhead. De Frictieregeling is in 2019 bijgesteld om vooral de structurele teruggang in overhead tijdelijk op te kunnen vangen.

Kans

Ondanks dat het ravijnjaar 2026 gedempt is, voorzien gemeenten nog wel een verlegging van het ravijn naar 2028. Het lijkt erop dat dit per gemeente verschilt, wat de kans op gerichte uitname van taken door specifieke gemeenten verhoogt.

Gezien de maatregelen ten aanzien van de facultatieve taken, is de kans dat dit risico-effecten heeft vooral aanwezig bij de overhead. De claim op het weerstandsvermogen is € 75.000, uitgaande van € 300.000 aan opgezegde facultatieve taken.

Beheersmaatregelen

Het risico van taakuitname is vooral gelegen in de overhead en de medewerkers primair proces, die één op één zijn verbonden aan de opdracht. Als dat laatste niet het geval is, kan met natuurlijk verloop de afname voor een deel worden opgevangen. Ook wordt op het moment van taakuitname bekeken of medewerkers zo snel mogelijk ingezet kunnen worden op formatieplaatsen die nog niet bezet zijn of die vrijkomen. In het geval van herplaatsing worden medewerkers binnen 2 weken in een herplaatsingstraject geplaatst.

Bij grotere uitname van taken bestaat het risico dat de vaste overhead moet krimpen.

4. Risico-indexering

Risico

De reguliere loonindexering (3,1% voor 2027) en prijsindexering (2,6% voor 2027) wordt vooraf ingeschat. Omdat dit ver vooruit in de tijd is, kan blijken dat de inschatting te laag is geweest. Dit wordt structureel een jaar later hersteld, maar niet met terugwerkende kracht. Incidenteel is er een nadeel in het jaar dat de indexering te laag bleek ingeschat. Het totaal effect van een verkeerde indexering wordt op 2% van de personele kosten, à € 600.000 incidenteel ingeschat.

Kans

De kans dat het risico zich voordoet wordt op 50% geschat, waarmee de claim op het weerstandsvermogen € 300.000 bedraagt.

Beheersmaatregel

Jaarlijks voldoende aandacht hebben voor toereikende indexeringsafspraken bij de ontwerpbegroting op basis van actuele (markt)ontwikkelingen. Bij onvoorziene verhogingen die niet binnen de reguliere P&C-cyclus kunnen worden opgevangen, wordt een voorstel tot compensatie ingediend bij de deelnemende gemeenten.

5. Risico landelijke ontwikkelingen

Risico

Op 30 januari 2026 is het nieuwe coalitie-akkoord van kabinet Jetten gepresenteerd. Hierin staat opgenomen dat er ingezet moet worden op preventie en worden er structureel middelen gereserveerd voor het [Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord \(AZWA\)](#). Enerzijds kan dat positief uitpakken voor GGD Groningen, echter er lijkt in eerste instantie niet veel verlichting voor gemeenten in het akkoord te zitten. De gevolgen van het akkoord zijn voor nu lastig in te schatten. **(p.m.)**

Kans

De kans dat en in welke mate bovengenoemde risico's optreden, kan moeilijk worden gekwantificeerd gezien de onduidelijkheden. Daarom is het hier als p.m. post opgenomen.

6. Risico huisvesting

Risico

In juli 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de samenwerking met de Veiligheidsregio Groningen (VRG) aan te gaan om te komen tot een nieuwbouwlocatie op de voormalig Arriva-locatie in Groningen. In 2025 is dit geconcretiseerd in een samenwerkingsovereenkomst. Wanneer GGD Groningen besluit zich terug te trekken uit deze samenwerking, komen eventuele gemaakte kosten en verdere schade aan de VRG voor rekening van de GGD. De omvang van dit incidentele risico is afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt **(p.m.)**. Daarnaast zijn er risico's die horen bij de ontwikkelingen van een nieuwbouwlocatie, zoals stijgingen in arbeids- en materiaalkosten, wijzigingen in wetgeving, gerekende rentevoet etc. Wanneer dit leidt tot een hogere totaalprijs voor de VRG, wordt dit later in het huurcontract van de GGD aangepast.

Kans

De kans van het risico op overschrijding van het bouwbudget wordt reëel geacht. De inschatting is dat dit zou kunnen leiden tot een verhoging van de huurprijs tot € 150.000, met een kans van 50%. Het risico wordt op € 75.000 ingeschat.

Beheersmaatregelen

Ontwikkelingen in het project worden bestuurlijk afgestemd.

7. Rijksvaccinatieprogramma

Risico

Landelijk gezien nemen kinderen minder deel aan het [Rijksvaccinatieprogramma](#) (RVP). Omdat hierdoor de groepsimmunititeit afneemt, neemt het risico op uitbraken van infectieziekten toe. GGD Groningen streeft ernaar om iedereen die recht heeft op een vaccinatie te vaccineren.

Dit leidt tot de situatie dat de formatie dermate groot moet zijn dat bij volledige deelname voldoende personeel beschikbaar is. Echter, de huidige financiële regeling is dat er op basis van een prijs per prik wordt afgerekend. Dat betekent dat bij mindere opkomst, de inkomsten voor de GGD afnemen, terwijl de formatie daardoor niet gelijkmatig af kan nemen. Het gat tussen het bedrag dat in de DVO is opgenomen en de realisatie in 2025 is **€ 200.000**.

Kans

Met het toevoegen van de [RS-immunisatie](#) aan het Rijksvaccinatieprogramma worden de opbrengsten hoger met een relatief beperkte extra inzet. Mede daardoor wordt de kans op 50% geschat, waarmee de claim op het weerstandsvermogen **€ 100.000** bedraagt.

Beheersmaatregelen

De GGD zet in op het verhogen van de vaccinatiegraad, waardoor het financiële risico zou moeten afnemen. Daarnaast wordt er gewerkt aan een voorstel om de vergoeding lumpsum te maken, om inkomsten en formatie te garanderen.

8. Basis dienstverlening Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Risico

In 2025 is gebleken dat met de huidige inwonersbijdrage de basisdienstverlening niet volledig uitgevoerd kan worden. Het gevolg is dat er lokaal, dan wel regionaal, afgeschaald is in de dienstverlening. De totale discrepantie tussen een volledige dienstverlening volgens de richtlijnen en de inwonersbijdrage is **€ 1.200.000**.

Kans

In een onveranderde situatie is de kans dat er daadwerkelijk afgeschaald dient te worden ca. 25%, à **€ 300.000**. Dat komt omdat er een bepaalde mate van marge in de productiviteit is berekend. Dit laat ruimte voor ziektevervanging en overlegstructuren. Wanneer het ziekteverzuim hoog is, wordt deze marge snel opgemaakt.

Beheersmaatregelen

Bij de begroting 2027 zullen er verschillende scenario's worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur, om te bepalen hoe om te gaan met de discrepantie.

9. SPUK voor najaarscampagne COVID 2025

Risico

Alle GGD'en hebben een SPUK (specifieke uitkering van het Rijk) voor de uitvoer van de najaarscampagne van vaccineren tegen COVID ontvangen in 2025. In voorgaande jaren was de SPUK een afrekening van werkelijke lasten. In 2025 is de methodiek veranderd naar een vergoeding per gezette vaccinatie. Waar de verwachting was dat de vaccinatiebereidheid zou afnemen, heeft GGD Groningen een hoger aantal vaccinaties gezet dan het maximum dat werd verwacht. Daarnaast is dat tegen een lagere kostprijs gebeurd dan in voorgaande jaren, met een positief resultaat van ca. **€ 500.000** als gevolg. Gedurende het jaar zijn er mondelinge

toezeggingen geweest dat er geen afrekening zou volgen van het Rijk voor het resultaat. Mocht dat toch gebeuren, dan moet er € 500.000 worden terugbetaald.

Kans

Gezien de mondelinge toezeggingen die er zijn geweest, achten we de kans klein dat het risico zich voordoet. Echter, vanwege de impact als het zich voordoet, is het gehele bedrag als incidenteel risico opgenomen.

Beheersmaatregelen

Er is geen beheersmaatregel voor dit risico. Bij vaststelling door het Rijk in 2026 vervalt dit risico.

3.1.4 Beoordeling toereikendheid weerstandsvermogen

Voor het **programma Gezondheid** bedragen de vrije reserves die tot het weerstandsvermogen gerekend mogen worden per begin boekjaar 2025 € 569.000. De resultaatbestemming van 2025 die in de jaarrekening van 2025 wordt verwerkt leidt tot een afname van de Algemene Reserve naar € 734.000. De reserve is hiermee niet toereikend om de structurele of incidentele risico's af te dekken.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2025 besloten dat vanaf 2026 een positief resultaat, van € 125.000 per jaar, begroot zal worden tot de Algemene Reserve weer op voldoende niveau is.

3.1.5 Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Om dit te bereiken wordt vanuit het [Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#) (BBV) voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing minimaal de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte.

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De **solvabiliteitsratio** geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de Algemene Reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

De **structurele exploitatieruimte** vergelijkt de structurele baten en structurele lasten met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder rente en aflossing) te dekken. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Rekening 2025	Verloop van de kengetallen		
	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Kengetallen:			
netto schuldquote	5%	4%	-2%
solvabiliteitsratio	5%	13%	10%
structurele exploitatieruimte	2%	0%	1%

Omdat GGD Groningen geen vaste schulden heeft, is de financiële positie stabiel. Als gevolg van grote investeringen in 2025 is de liquiditeit gedaald, maar de solvabiliteit blijft voldoende.

3.2 Paragraaf: Financiering

Renterisiconorm

GGD Groningen financiert haar investeringen in beginsel uit eigen middelen, verkregen uit bijdragen van deelnemende gemeenten. Wanneer de eigen middelen ontoereikend zijn, kan voor investeringen aanvullende financiering worden aangetrokken.

Om het risico van renteaanpassing en herfinanciering bij langlopende leningen (> 1 jaar) te beperken is de rente-risiconorm ingesteld. Deze norm is bij ministeriële regeling bepaald en houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Uit het volgende overzicht blijkt dat ruim binnen de rente-risiconorm wordt gebleven.

Berekening renterisiconorm (in mln.)	2025
1. Renteherziening	0
2. Betaalde aflossing	0,0
3. Renterisico (1+2)	0,0
4. Begrotingstotaal	38,1
5. Vastgesteld percentage	0,2
Renterisiconorm (4*5)	7,7
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	7,7

Renteresultaat

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden, hierover wordt rente gerekend. Dat maakt dat in 2025 er een positief renteresultaat is van ca. € 145.000. Deze middelen zijn vrij besteedbaar en zijn verantwoord op de overhead.

3.3 Paragraaf: Bedrijfsvoering

De huidige stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering zijn reeds uitgewerkt in hoofdstuk 2.5.

Rechtmatigheidsverantwoording

Ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording zijn hier de bevindingen uit de controle op rechtmatigheid gedurende het jaar opgenomen.

Rechtmatigheidsverantwoording	2% totale lasten	Fout of onzekerheid
Begrotingscriterium		-
Voorwaardencriterium		368
Misbruik en oneigenlijk gebruik		-
Totaal	891	368

Begrotingscriterium

Ten behoeve van het begrotingscriterium wordt een analyse gedaan op de resultaten per deelprogramma. Hierbij is er sprake van onrechtmatigheid als het saldo van baten en lasten de begroting overschrijdt. Immers, het Algemeen Bestuur heeft het budgetrecht en geeft het Dagelijks Bestuur de financiële kaders die gehanteerd moeten worden. Hierbij is een uitzetting van de begroting van zowel baten en lasten die past binnen het beleid geen onrechtmatigheid. Alleen als een overschrijding plaatsvindt op de lasten van het programma, spreken we van een onrechtmatigheid. Onderstaand tabel geeft de resultaten per deelprogramma weer, exclusief reservemutaties, waarbij een negatief resultaat een onrechtmatigheid betekent.

Programma (* € 1.000)	Gerealiseerd saldo	Begroot saldo	Resultaat t.b.v. begrotings-criterium
Gezondheid	935	37	0
RIGG	0	-159	0
Totaal	935	-123	0

Er is op beide programma's geen overschrijding van het begrote saldo en dus blijft dit binnen de vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten à € 891.000.

Voorwaardencriterium

Ten behoeve van de controle op de rechtmatigheid van inkopen gedaan door GGD Groningen zijn er gedurende het jaar 3 inkoopscans op rechtmatigheid binnen de aanbestedingswet en 2 steekproeven gedaan op inkoopfacturen. De resultaten hiervan leiden niet tot een onrechtmatigheid die opgenomen dient te worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Wel is er een onzekerheid geconstateerd binnen de inkoopscan.

Inkoopscans

Uit de inkoopscans is er een onzekerheid gebleken, die ook in voorgaande jaren relevant was:

- *Kinddossier*
MLCAS wordt als digitaal kinddossier gebruikt. Daarvoor is er een contract met Allegro Sultum. In de oorspronkelijk situatie was dit een pakket dat onder de Europese aanbestedingsgrens bleef. Echter, door steeds verdere uitbreiding van het pakket is de totale prijs van het dossier boven de aanbestedingsgrens gekomen. De waarde over de afgelopen 4 jaar van Allegro Sultum is € 507.718 geweest. In november heeft het Algemeen Bestuur van GGD Groningen besloten om tot aanbesteding van een nieuw pakket over te gaan.

Steekproeven

Volgens de procedure zoals later vastgesteld in het Intern Controleplan van GGD Groningen zijn er gedurende het jaar 4 steekproeven uitgevoerd, per kwartaal. De resultaten (cumulatief) zijn als volgt:

- Afwijkingen die zijn geconstateerd op het gebied van juiste boeking (juiste manager akkoord, juiste programma, correcte BTW), zijn gedurende het jaar direct gecorrigeerd.
- Geconstateerd is dat er niet voor alle inkopen die gecontroleerd zijn in de steekproef een prestatielevering kan worden aangetoond. De afwijkingen zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Totaal steekproef	€ 1.970	€ 2.388	€ 1.734	€ 4.355	€ 10.447
Onzekerheden	€ 3	€ 0	€ 0	€ 2	€ 5
Fouten	€ 25	€ 98	€ 99	€ 1	€ 223
Gecorrigeerd	€ 2	€ 98	€ 93	€ 1	€ 194
Restant	€ 23	€ 0	€ 6	€ 2	€ 31

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd binnen dit criterium.

3.4 Paragraaf: Openbaarheid

Op dit moment bestaat er nog geen wettelijke verplichting tot brede openbaarmaking van informatie in het kader van de Wet open overheid (Woo). Vanuit GGD Groningen streven wij er echter naar om transparantie rondom informatie naar onze inwoners zoveel mogelijk te bevorderen. Daarom is in 2024 en 2025 een proces ingericht voor de afhandeling van Woo-verzoeken en openbaarmaking.

Sinds enkele jaren publiceren wij ontvangen Woo-verzoeken op onze website, voor zover dit vanwege privacywetgeving is toegestaan. In 2025 is een anonimiseringsapplicatie aangeschaft om dit proces efficiënter in te richten en te versnellen. Dit betreft met name de passieve openbaarmaking op grond van de Wet open overheid.

Halverwege 2025 is daarnaast gestart met de inrichting van de actieve openbaarmaking van informatie aan bewoners en media. Diverse informatiecategorieën, zoals organisatiegegevens, vergaderstukken, bestuursstukken, klachtenoordelen en jaarverslagen, gaan de komende periode gepubliceerd worden.

Sommige informatie wordt zelfs nu al actief openbaar gemaakt. Het proces is uitgewerkt, ingericht en na implementatie en training van medewerkers start de uitvoering in het derde kwartaal van 2026. Ook hierbij wordt gebruikgemaakt van dezelfde applicatie. Met deze planning loopt GGD Groningen voor op het landelijke tijdpad dat hierop van toepassing is.

4. Jaarrekening 2025

4.1 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten GGD Groningen			Actuele begroting	Jaarrekening	Afwijking
Programma	baten of lasten	Deelprogramma	2025	2025	2025
Gezondheid - GGD	lasten	Gezond en Veilig Opgroeien	-21.905	-24.176	-2.271
		Gezondheid beschermen en bevorderen	-12.153	-15.530	-3.377
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	-2.315	-2.738	-423
		Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering	-1.679	-1.781	-102
		Totaal lasten programma Gezondheid	-38.052	-44.225	-6.173
Gezondheid - GGD	baten	Gezond en Veilig Opgroeien	21.905	23.838	1.933
		Gezondheid beschermen en bevorderen	12.153	16.290	4.137
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	2.352	3.089	737
		Inspecteren en adviseren van locaties	1.679	1.844	165
		Totaal baten programma Gezondheid	38.089	45.061	6.972
Overhead - RIGG	lasten	RIGG	0	0	0
	baten	RIGG	0	0	0
		Totaal programma RIGG	0	0	0
Overhead		Overhead incidenteel	0	99	99
Algemene dekkingsmiddelen		Algemene dekkingsmiddelen			
Vennootschapsbelasting		Vennootschapsbelasting			
		Gerealiseerd saldo van baten en lasten	37	935	898
Reserve-mutaties		Programma Gezondheid	-37	-741	-704
		programma RiGG		0	0
		totaal mutaties reserves	-37	-741	-704
		Gerealiseerd resultaat	0	194	194

4.2 Toelichting overzicht van baten en lasten

Programma (* € 1.000)	Deelprogramma	Saldo baten en lasten	Mutatie bestemmings-reserves	Resultaat
Gezondheid - GGD	Gezond en Veilig Opgroeien	-338		-338 N
	Gezondheid beschermen en bevorderen	759		759 V
	Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	352	-293	59 V
	Inspecteren en adviseren van locaties	63		63 V
	Overhead	99	-448	-349 N
Totaal Gezondheid		935	-741	194 V
RIGG		0	0	0
Totaal GGD	Saldo van baten en lasten	935	-741	194 V

Het resultaat van de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen bedraagt € 194.000 positief. Het Hieronder wordt per programma het resultaat over 2025 toegelicht.

Toelichting resultaat

Het resultaat van de GGD is opgebouwd uit een positief saldo van baten en lasten van € 935.000 waarna er € 741.000 wordt toegevoegd aan de reserves. Het gerealiseerd resultaat 2025 voor het programma Gezondheid komt hierdoor uit op € 194.000 positief. De RIGG is sinds 1 januari 2025 geen onderdeel meer van de Gemeenschappelijke Regeling en heeft daarom geen resultaat.

Gedurende het jaar 2025 is in verscheidene rapportages gerapporteerd over een resultaat dat € 500.000 negatief zou zijn. Dit resultaat was het gevolg van het besluit om de ontvlechting van de ICT te bekostigen uit de Algemene Reserve. Omdat de implementatie later in het jaar heeft plaatsgevonden dan de originele planning was, zijn nog niet alle kosten voor dit project gemaakt. Bovendien is de najaarscampagne van COVID in het laatste kwartaal erg succesvol verlopen, waardoor er een enorm positief resultaat is ontstaan. Dit samen maakt dat het resultaat positief is in plaats van € 500.000 negatief.

Het positieve resultaat is het gevolg van een grote incidentele meevaller. Op structurele basis zien we dat de inwonersbijdrage voor de basisdienstverlening van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) onvoldoende is om een volledige benodigde bezetting te hebben. In 2025 had dat dan ook tot gevolg dat, ondanks de extra uitgaven en het negatieve resultaat als gevolg daarvan, er afgeschaald moest worden op de lokale dienstverlening.

De overige deelprogramma's noteren een overschot door een hoge toename in opdrachten van derden, met name op het gebied van de tuberculosebestrijding en de seksuele gezondheid, die door efficiënte inzet van het personeelsbestand ruim vervuld kunnen worden binnen de vergoeding.

De mutatie bestemmingsreserve bedraagt netto een toevoeging van € 293.000. In 2025 is vernieuwde financiering gekomen om het project Aardbevingen voort te zetten. Dit levert een positief resultaat op van € 257.000 als gevolg van hoge voorschotten en dat zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Daarnaast wordt er € 36.500 toegevoegd aan de bestemmingsreserve gezondheidsprofielen ter dekking van de kosten van het 1 keer in de 4 jaar uitvoeren van de Gezondheidsmonitor. Verder wordt er € 8.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling GGD.

Aan de Algemene Reserve wordt € 350.000 toegevoegd, voortkomend uit extra bijdrage van de gemeenten, zoals besloten bij de jaarrekening 2024. Daarnaast wordt de netto vrijval van de voorziening langdurig zieken, dat bedraagt € 106.000, ook toegevoegd aan de Algemene Reserve. Dit valt lager uit dan bij de jaarrekening 2024 was voorzien, als gevolg van de toename in langdurig ziekteverzuim.

4.3 Toelichting deelprogramma's

Gezond en veilig opgroeien

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele Begroting	Jaarrekening	Afwijking
			2025	2025	2025
Gezond en veilig opgroeien	lasten	Totaal lasten	-21.905	-24.176	-2.271
Gezond en veilig opgroeien	baten	Inwonersbijdrage	15.803	15.803	0
	baten	Overige baten	6.102	8.035	1.933
Gezond en veilig opgroeien	baten	Totaal baten	21.905	23.838	1.933
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	-338	-338
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	0	0
		Onttrekking	0	0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	-338	-338

Toelichting

De overschrijding van € 338.000 is een logisch gevolg van de cijfers van 2024. Aan het eind van 2024 was de personele bezetting hoger dan formatief beschikbaar was. Dat had in de jaarrekening van 2024 als gevolg dat er een forse overschrijding op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) was. In 2025 is er strak bijgestuurd om tot een passende bezetting bij de verkregen vergoedingen te komen. De bezetting is inmiddels passend, maar omdat het beginpunt negatief was, leidt dat ook in 2025 tot een overschrijding.

Gedurende het jaar is gebleken dat met de middelen die beschikbaar zijn voor de dienstverlening in de JGZ, geen volledige dienstverlening kan worden gedaan. Er zit geen marge in de middelen om

ziekteverzuim op te kunnen vangen, met als gevolg dat er op de dienstverlening is afgeschaald gedurende het jaar en er aan bepaalde facultatieve dienstverlening geen invulling is gegeven. Dat tweede leidt ook tot minder inkomsten, omdat dat naar werkelijke inzet wordt afgerekend.

Gezondheid beschermen en bevorderen

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele begroting	Jaarrekening	Afwijking
			2025	2025	2025
Gezondheid beschermen en bevorderen	lasten	Totaal lasten	-12.153	-15.530	-3.377
Gezondheid beschermen en bevorderen	baten	Inwonersbijdrage	2.730	2.950	0
	baten	Overige baten	9.423	13.339	4.137
Gezondheid beschermen en bevorderen	baten	Totaal baten	12.153	16.290	4.137
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	759	759
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	0	0
		Onttrekking	0	0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	759	759

Toelichting

In het deelprogramma Gezondheid beschermen en bevorderen zitten onder meer het product Infectieziektebestrijding (IZB), waar ook COVID onder valt. Voor beide zijn SPUK's (specifieke uitkering van het Rijk) verleend voor een totaal van € 3,3 miljoen. Dit verklaart de enorme stijging van lasten en baten van dit deelprogramma ten opzichte van de begroting.

Het resultaat van € 759.000 positief ontstaat voornamelijk door een hoog resultaat van de COVID-najaarscampagne. Dit heeft een resultaat van €500.000 positief, omdat er een prijs per prik wordt vergoed, die ruim boven de kostprijs van prijs per prik van dit jaar ligt. Daarnaast zijn er meeropbrengsten op verscheidene producten als Tuberculosebestrijding, Seksuele gezondheid, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Medische Milieukunde. Deze afdelingen verkrijgen financieringen van derden, waarvoor ze de taak efficiënt kunnen uitvoeren naast huidige taken.

Deze meeropbrengsten zorgen ervoor dat het grote negatieve resultaat van € 350.000 op Forensische Geneeskunde kan worden opgevangen binnen het programma. Dat resultaat is het gevolg van een grote inhuurbehoefte bij de Veiligheidsregio Fryslân, omdat er weinig professionals in vaste dienst over zijn gebleven nadat daar de Forensische Geneeskunde voor de 3 noordelijke GGD'en is gecentreerd.

Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele begroting	Jaarrekening	Afwijking
			2025	2025	2025
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	lasten	Totaal lasten	-2.315	-2.738	-422
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	baten	Inwonersbijdrage	1.532	1.646	0
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	baten	Overige baten	820	1.444	737
Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	baten	Totaal baten	2.352	3.089	737
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	36	352	316
Reserve-mutaties		Toevoeging	-36	-293	0
		Onttrekking		0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	59	59

Toelichting

Het deelprogramma Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden heeft een positief resultaat van € 59.000 na reservemutaties. Dit programma heeft hoge baten vanuit verscheidene subsidies die worden geworven door de afdelingen. Deze kunnen veelal binnen de bestaande formatie worden uitgevoerd en daarom levert het een voordeel op.

Reservemutaties**Aardbevingen**

Begin 2025 resteerde er nog € 60.000 in de reserve Aardbevingen. In 2025 is er nieuwe financiering vanuit gemeente en het Rijk om het project voort te zetten. Dat maakt dat het positieve resultaat gestort kan worden in de bestemmingsreserve, à € 257.000.

Gezondheidsprofielen

Aan de reserve Gezondheidsprofielen wordt het bedrag van € 36.500, conform begroting, toegevoegd, om over 3 jaar de [Gezondheidsmonitor](#) uit te voeren.

Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van de kwaliteit, veiligheid en hygiëne

Programma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele	Jaarrekening	Afwijking
			Begroting	2025	2025
			2025	2025	2025
Inspecteren en adviseren	lasten	Totaal lasten	-1.679	-1.781	-102
Inspecteren en adviseren	baten	Inwonersbijdrage	0	0	0
	baten	Overige baten	1.679	1.844	165
Inspecteren en adviseren	baten	Totaal baten	1.679	1.844	165
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	63	63
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	0	0
		Onttrekking	0	0	0
		Gerealiseerd resultaat	0	63	63

Toelichting

Dit programma bestaat volledig uit het onderdeel Toezicht en Advies. Het resultaat € 63.000 positief. De oorzaak hiervoor is dat vrijwel het volledige aanbod is gerealiseerd wat betreft toezicht voor de gemeenten. Daarnaast zijn er meeropbrengsten voor scheepsinspecties.

Overhead

Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	Actuele	Jaarrekening	Afwijking
			Begroting	2025	2025
			2025	2025	2025
Overhead incidenteel	lasten	Totaal lasten	0	-306	-306
					0
Overhead incidenteel	baten	Inwonersbijdrage	0	0	0
	baten	Overige baten	0	405	405
Overhead incidenteel	baten	Totaal baten	0	405	405
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	0	99	99
Reserve-mutaties		Toevoeging	0	-456	-456
		Onttrekking	0	8	8
		Gerealiseerd resultaat	0	-349	-349

Toelichting

De overschrijding op de overhead van GGD Groningen volgt vrijwel volledig uit personele lasten. Op enkele posities betreffende informatiebeheer en -beveiliging is de expertise schaars en is er noodzaak tot inhuur, wat kostenverhogend werkt.

Bovendien is er besloten een deel van de ontvlechting van de ICT te dekken uit de Algemene Reserve à € 500.000. Dat het resultaat slechts € 389.000 negatief is, is het gevolg van de vertraging in het project van de ontvlechting. Het restant van de kosten zal gemaakt worden in 2026.

Reservemutatie

Aan de reserve Organisatieontwikkeling GGD wordt € 8.000 onttrokken ter dekking van de uitvoering van de HKZ-audit in 2025.

Aan de Algemene Reserve wordt € 350.000 bijdrage van de gemeente toegevoegd conform besluit jaarrekening 2024 en € 106.000 vrijval van de voorziening langdurig zieken wordt ook aan de Algemene Reserve toegevoegd.

4.4 Toelichting deelprogramma RIGG

Wat heeft het gekost (bedragen * € 1.000)			Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Jaarrekening	Afwijking
Deelprogramma	baten of lasten	Programma- onderdeel	2025	2025	2025	2025
RIGG	lasten	Totaal lasten	-3.949	0	0	0
RIGG	baten	Bijdrage gemeenschappelijke regeling	3.790	0	0	-
		Overige bijdragen			0	0
		Totaal baten	3.790	0	0	0
		Gerealiseerd saldo baten en lasten	-159	-	0	0
Reserve-mutaties		Toevoeging	-	-	-	-
		Onttrekking	-	-	-	-
		Gerealiseerd resultaat	-159	-	0	0

De Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) was bij het opmaken van de ontwerpbegroting nog onderdeel van de Gemeenschappelijke regeling. Per 1 januari 2025 is de RIGG geen onderdeel meer van de regeling en zijn er dus ook geen resultaten te verantwoorden.

4.5 Overzicht incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten bestaan uit de SPUK COVID. Deze zijn toegelicht onder het deelprogramma waar ze onder vallen.

Regeling	Baten (x1000)	Lasten (x1000)
SPUK COVID	€ 2.048	€ 1.552

5 Balans

5.1 Activa

Activa (* € 1.000)	31-12-2024			31-12-2025	
	GGD	RIGG	PG&Z	GGD	RIGG
<i>Immateriële vaste activa</i>					
- kosten sluiten geldleningen					
- kosten onderzoek en ontwikkeling					
<i>Materiële vaste activa</i>					
- investeringen met economisch nut	83		83	780	
- investeringen met maatschappelijk nut					
<i>Financiële vaste activa</i>					
a. kapitaalverstrekkingen aan:					
1. deelnemingen					
2. gemeenschappelijke regelingen					
3. overige verbonden partijen					
b. leningen aan:					
1. woningbouwcorporaties					
2. deelnemingen					
3. overige verbonden partijen					
c. overige langlopende leningen					
d. overige uitzettingen > 1 jaar					
e. bijdrage aan activa voor derden					
Totaal vaste activa	83	0	83	780	0
<i>Voorraden</i>					
a. grond- en hulpstoffen					
1. niet in exploitatie genomen bouwgrond					
2. grond- en hulpstoffen					
b. onderhanden werk					
c. gereed product en handelsgoederen	97		97	131	0
d. vooruitbetalingen					
<i>Uitzettingen korter dan een jaar</i>					
a. vorderingen op openbare lichamen	4.288		4.288	3.012	0
b. Schatkistbankieren	2.003		2.003	4.390	
c. RC-verhoudingen met niet financiële instellingen			0		0
d. overige vorderingen	264	308	572	1.119	0
e. overige uitzettingen					
<i>Liquide middelen</i>	205	21.115	21.320	176	0
<i>Overlopende activa</i>	84	30	114	272	0
Totaal vlottende activa	6.941	21.453	28.394	9.101	0
Totaal activa	7.024	21.453	28.477	9.881	0

5.2 Passiva

Passiva (* € 1.000)	31-12-2024			31-12-2025	
	GGD	RIGG	PG&Z	GGD	RIGG
<i>Eigen vermogen</i>					
- algemene reserve	615	1.075	1.691	113	0
- bestemmingsreserves voor egalisatie tarieven					
- overige bestemmingsreserves	485	44	529	68	0
- onverdeeld resultaat	-919	-159	-1.078	935	0
Voorzieningen	831		831	828	
<i>Vaste schulden van langer dan een jaar</i>					
a. obligatieleningen					
b. onderhandse leningen aan:					
1. binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars					
2. binnenlandse banken en ov. financiële instellingen					
3. binnenlandse bedrijven					
4. openbare lichamen					
5. overige binnenlandse sectoren					
6. buitenlandse instellingen					
c. door derden belegde gelden					
d. waarborgsommen					
e. vooruitontvangen bedragen langer dan 1 jaar					
Totaal vaste passiva	1.013	960	1.973	1.944	0
<i>Netto vlottende schulden korter dan een jaar</i>					
a. kasgeldleningen o/g					
b. bank- en giroaldi			0		
c. overige schulden	3.717	678	4.395	4.667	0
Overlopende passiva	2.295	19.815	22.110	3.269	0
Totaal vlottende passiva	6.011	20.493	26.504	7.936	0
Totaal passiva	7.024	21.453	28.477	9.881	0

5.3 Waarderingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* daarvoor geeft en de *verordening ex artikel 212 Gemeentewet*, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar leiden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvinden; daarbij moet worden gedacht aan componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) moet wel een verplichting opgenomen worden.

Vennootschapsbelasting

GGD Groningen stelt zich op het standpunt dat zij geen ondernemingsactiviteiten heeft ontplooid en derhalve is geen fiscale positie uit hoofde van de vennootschapsbelasting opgenomen in de jaarrekening.

Balans

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de Gemeenschappelijke regeling duurzaam te dienen.

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de

oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Slijtende investeringen worden met ingang van het jaar nadat de investering is verworven op jaarbasis afgeschreven. De afschrijving geschiedt lineair. De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Dienstauto's 6-8
- Koelkasten en overige MVA* 10

Hardware

- Laptop 4
- Smartphone 3
- Overige hardware 5

* MVA = materiële vaste activa

Vlottende activa

Vorraden

Vorraden zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht voor zover noodzakelijk wordt geacht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen betreft het saldo van de bezittingen en schulden en bestaat uit de reserves en het resultaat voor bestemming van het lopende jaar.

Voorzieningen

De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde. Er wijkt één voorziening af van de voorschriften in het BBV, namelijk voor het verlofsparen. In principe wordt er voor terugkerende arbeidskosten geen voorziening opgenomen. Echter, het betreft geen jaarlijks vergelijkbaar volume, daarom wordt er in dit geval toch een voorziening gevormd.

Lang vreemd vermogen

Het lang vreemd vermogen is opgenomen tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.4 Toelichting balans activa

De toelichting op de balans bevat een vergelijk voor de balansstanden van GGD Groningen, omdat de RIGG geen onderdeel meer is van de Gemeenschappelijke regeling.

Materiële vaste activa

Geactiveerde kapitaaluitgaven	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerderingen	Afschrijvingen 2025	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2025
(bedragen * € 1.000,-)					
Hardware	0	695	0	0	695
Overige materiële vaste activa	83	18	16	0	85
Totaal	83	713	16	0	780
Maatschappelijk nut	-	-	-	-	-
Economisch nut	83	713	16	0	780

In 2025 is de ICT in eigen beheer gekomen van GGD Groningen. Daarvoor heeft een investering van in totaal € 695.000 plaatsgevonden in hardware. Daarnaast is er voor € 18.000 geïnvesteerd in een screeningsapparaat.

Voorraden

De post Voorraden betreft de voorraad reizigersvaccinaties per balansdatum met een inkoopwaarde van € 131.000. Hierbij is geen sprake van verwachte incurante voorraden van de aanwezige voorraden op balansdatum.

Uitzettingen korter dan 1 jaar

Uitzettingen korter dan 1 jaar (* € 1.000)	31-12- 2024	31-12- 2025
Vorderingen openbare lichamen	4.288	3.012
Schatkistbankieren	2.003	4.390
Overige vorderingen	264	1.119
Totaal	6.555	8.521

Een voorziening voor incurantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Liquide middelen

Liquide middelen (* € 1.000)	31-12- 2024	31-12- 2025
Liquide middelen	205	176

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden.

GGD Groningen is per 5 juni 2020 overgegaan op schatkistbankieren. Voor de GGD geldt een drempelbedrag schatkistbankieren van € 1.000.000. Het gemiddeld bedrag per dag dat in 2025 is aangehouden buiten de schatkist bedraagt € 161.000.

In onderstaande tabel is een nadere specificatie gegeven van de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren in 2025.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)						
		Verslagjaar				
(1)	Drempelbedrag	1000				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	173	131	160	179	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	827	869	840	821	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag						
		Verslagjaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	38.052				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	38.052				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat					
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.529	11.963	14.690	16.503	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	173	131	160	179	

Overlopende activa (* € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025
Overige overlopende activa	84	272

5.5 Toelichting balans passiva

Reserves

Reserves (*€ 1.000)	31-12-2024	Bestemming resultaat 2024	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	Saldo na bestemming JR2025
Algemene reserve					
Programma Gezondheid	615	-502	113	291	404
Totaal Algemene reserve	615	-502	113	291	404
Bestemmingsreserves					
Gezondheidsprofielen	115	-115	0	37	37
Project Gezondheidsgevolgen aardbevingen	353	-293	60	257	317
Organisatieontwikkeling GGD	17	-9	8	-8	0
Ontvlechting ICT	0	0	0	359	359
Totaal bestemmingsreserves	485	-417	68	644	712
Totaal Reserves	1.100	-919	181	935	1.116

Uitgaven in 2025 waar een bestemmingsreserve voor is gevormd, zijn opgenomen als onttrekking bij de betreffende bestemmingsreserve in bovenstaande tabel. Daarnaast gaat het bij de Mutatie 2025 om de voorgestelde bestemming van het resultaat van de jaarrekening.

De *algemene reserve Programma Gezondheid* is ingesteld ter egalisatie van schommelingen in bedrijfsvoering. Deze is gevoed uit de resterende jaarresultaten uit het verleden. In 2025 is bij de bestemming van het resultaat 2024 € 502.000 onttrokken aan de reserve bij besluit vaststelling jaarrekening 2024. Daarnaast is er vanuit extra bijdrage van de gemeenten en vrijval vanuit een voorziening € 456.000 toegevoegd aan de reserve. Het besluit om de ontvlechting ICT te dekken uit de Algemene reserve leidt tot €359.000 onttrekking uit de reserve. De rest van het positieve resultaat wordt toegevoegd à €194.000. Dat maakt een netto mutatie van €291.000 bij bestemming.

De *bestemmingsreserve Gezondheidsprofielen* is ingesteld t.b.v. het organiseren van grootschalige gezondheidsenquêtes onder kinderen (basisonderwijs, voortgezet onderwijs) en volwassenen (20-64 en 65+) om een beschrijving te kunnen geven van aspecten van de volksgezondheid. Dit wordt beschreven in rapporten en feitenbladen. In 2025 is bij de bestemming van het resultaat 2024 € 115.000 aan de reserve onttrokken bij besluit vaststelling jaarrekening 2024. Conform begroting zal er € 36.500 worden toegevoegd bij bestemming jaarrekening 2025.

De *bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling GGD* is ingesteld ter dekking van de organisatieontwikkeling van de GGD, in het licht van een aantal bestuurlijke opdrachten. De reserve zal vooral worden besteed aan kwaliteitscertificering, het verbeteren en positioneren traject Dienstverleningsovereenkomsten en de positionering van de OGGz. In 2025 is bij de bestemming van het resultaat 2024 € 9.000 onttrokken voor de uitgaven van het kwaliteitstraject c.q. HKZ-certificering. In 2025 zal er wederom € 8.000 worden onttrokken uit de reserve bij bestemming. Dan zal de bestemmingsreserve worden opgeheven.

De *bestemmingsreserve Project Gezondheidsgevolgen aardbevingen* is in 2020 gevormd voor het *Project Emotionele en sociale ondersteuning inwoners aardbevingsgebied* bij besluit vaststelling

jaarrekening 2019. In 2025 is bij de bestemming van het resultaat 2024 € 293.000 aan de reserve onttrokken bij besluit vaststelling jaarrekening 2024. In 2025 wordt het positieve resultaat van het project uit voorschotten toegevoegd aan de reserve à € 257.000.

Bij de jaarrekening wordt voorgesteld om een *bestemmingsreserve Ontvlechting ICT* in te stellen. Deze dient om de resterende kosten van de ontvlechting van de ICT van de gemeente Groningen te kunnen dekken in 2026. De toevoeging bedraagt € 359.000.

Voorzienen

Verloopoverzicht Voorzienen (* € 1.000)	2025
Saldo per 1 januari 2025	832
Dotaties 2025	258
Onttrekkingen 2025	-152
Vrijval 2025	-111
Saldo per 31 december 2025	827

De voorziening langdurig zieken bedraagt € 533.000 per 31 december 2024 en is gevormd omdat de GGD eigen risicodragers is voor de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Zie hieronder het verloop in 2025. Bij de jaarrekening van 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten om alleen te voorzien voor casussen waar het UWV een besluit heeft genomen wat betreft de uitkering. Dat maakt dat er een vrijval is in 2025. Wegens een aantal nieuwe beschikkingen van het UWV hebben er wel nieuwe dotaties plaats moeten vinden.

Verloopoverzicht Voorziening Langdurig zieken (* € 1.000)	2025
Saldo per 1 januari 2025	640
Dotaties 2025	156
Onttrekkingen 2025	-152
Vrijval 2025	-111
Saldo per 31 december 2025	533

De voorziening verlofsparen is gevormd naar aanleiding van wijzigingen in de cao, waarbij het bovenwettelijk verlof, overwerkvergoeding, gekochte bovenwettelijke uren, verlofuren uit onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst nu in één keer door medewerkers kunnen worden omgezet in spaarverlof. Het verloop in 2025 wordt hieronder weergegeven. De toevoeging wordt veroorzaakt doordat bovenwettelijk verlof uit 2020 grotendeels is omgezet naar verlofsparen.

Verloopoverzicht Voorziening verlofsparen (* € 1.000)	2025
Saldo per 1 januari 2025	192
Dotaties 2025	102
Onttrekkingen 2025	0
Vrijval 2025	0
Saldo per 31 december 2025	294

Overlopende passiva

Overlopende passiva (* € 1.000)	31-12-2025
Verplichtingen volgend boekjaar	2.258
Vooruitontvangen bedragen Rijk	1.011
Totaal	3.269

Vooruitontvangen bedragen rijk (* € 1.000)	31-12-2025
ASG	790
Jong Leren Eten	7
Versterking GGD'en	214
Totaal	1.011

Verloopoverzicht ASG (* € 1.000)	2025
Per 1 januari	798
Subsidiebijdrage	2.964
Overige inkomsten	6
Uitgaven	-2.856
Overige mutatie	-122
Per 31 december	790

Omdat de regelingen Prep en ASG nu zijn gecombineerd is, is het als 1 geheel gespecificeerd.

In 2025 moest er na vaststelling een terugbetaling plaatsvinden van € 1.000 aan het ministerie van VWS voor de (nu vervallen) Prep regeling. In 2025 moest er na vaststelling een terugbetaling plaatsvinden van € 121.000 voor de ASG regeling aan het ministerie van VWS. Deze twee vormen de overige mutatie. Den andere bedragen zijn als verantwoord in de Sisa-bijlage

Verloopoverzicht Jong Leren Eten (* € 1.000)	2025
Per 1 januari	-49
Subsidiebijdrage	197
Uitgaven	-141
Overige mutatie	0
Per 31 december	7

Het voorschot voor Jong Leren Eten was in 2025 hoger dan de werkelijke uitgaven. Daarnaast is de vorige periode afgerekend. In 2024 stond dit nog aan activazijde, vandaar dat het saldo eind 2024 negatief was.

Verloopoverzicht Versterking GGD'en (* € 1.000)	2025
Per 1 januari	145
Subsidiebijdrage	1.335
Overige inkomsten	0
Uitgaven	-1.266
Overige mutatie	0
Per 31 december	214

De SPUK versterking GGD'en had een hoger voorschot dan de werkelijke uitgaven. Daarnaast is er nog geen vaststelling ontvangen voor het voorschot van 2024, waardoor er al een saldo was per 1 januari 2025.

5.6 Niet in balans opgenomen verplichtingen

SLA Groningen

Met de gemeente Groningen wordt jaarlijks een Service Level Agreement (SLA) afgesloten. De belangrijkste posten uit de SLA betreffen uitgaven voor dienstverlening op het gebied van:

- ICT: € 200.000
- Facilitair: € 225.000
- Overig: € 71.000

De ICT is in eigen beheer gekomen, daarom is dit bedrag verlaagd in 2025 van ruim € 1,5 miljoen die het was in 2024. Er resteren nog wel bepaalde applicaties en abonnementen die we in eerste instantie nog via de gemeente Groningen blijven afnemen, à € 200.000.

Daarnaast bedraagt de huur van gebouwen ca. € 330.000 voor 2025. Jaarlijks worden de bedragen geïndexeerd op basis van de gemiddelde consumentenprijsindex over het afgelopen jaar.

Consultatiebureau-locaties

Voor de huisvestingskosten van consultatiebureau-locaties (CB's) in de provincie Groningen zijn contracten afgesloten met een looptijd variërend van 3 tot 10 jaar.

De hieruit voortvloeiende verplichtingen voor 2026 (inclusief belastingen, huur- en servicekosten) bedraagt voor alle CB-locaties gezamenlijk ca. € 901.309. De verwachting is dat de jaarlijkse huisvestingskosten de komende jaren meegroeien met de indexaties opgenomen in de meerjarenbegroting.

Leaseauto's

In 2026 is er een pool van leaseauto's die worden ingezet voor verschillende afdelingen. De totale leaseprijs in 2026 bedraagt € 35.000. De contracten zijn allemaal ingegaan vanaf 1 januari 2024 met een looptijd van 4,5 tot 6 jaar.

5.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

6. Wet normering topinkomens

6.1 WNT Bestuur GGD Groningen

Inleiding

De [Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector](#) (WNT) geeft aan dat de Gemeenschappelijke regeling verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de leden van het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de directeuren van de Gemeenschappelijke regeling opgenomen moeten worden in het financieel jaarverslag.

Voor 2025 geldt een bezoldigingsmaximum van € 246.000. In 2025 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden.

Dagelijkse leiding

De dagelijkse leiding in 2025 werd uitgevoerd door de directeur van de GGD, de heer J. Koopman. Bij de voorganger Publieke Gezondheid & Zorg (PG&Z) en het onderdeel RIGG daarvan, was de dagelijkse leiding in handen van mevrouw H. Sheerbahadoersing, via de gemeente Groningen. Mevrouw Sheerbahadoersing ontving daarvoor van de PG&Z geen bezoldiging.

Vertegenwoordiging in het Dagelijks Bestuur

Gemeente	Lid Dagelijks Bestuur PG&Z	Functie
Groningen	mw. M. Molema	Voorzitter: heel 2025
Midden-Groningen	dhr. E. Offereins	Penningmeester: heel 2025
Veendam	mw. A. Grimbergen	Vicevoorzitter: heel 2025 Portefeuillehouder Jeugdhulp: heel 2025
Westerkwartier	dhr. H. Stomphorst	Portefeuillehouder Publieke Gezondheid: tot en met augustus.

Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur werd in 2025 gevormd door alle wethouders Publieke Gezondheid uit de provincie Groningen. Noch het Algemeen Bestuur, noch het Dagelijks Bestuur heeft vanuit de regeling enige vorm van vergoeding ontvangen.

Gemeente	Lid Algemeen Bestuur PG&Z	Zitting
Eemsdelta	dhr. D. de Jong	Heel 2025
Groningen	mw. M. Molema	Heel 2025
Het Hogeland	dhr. K. Hansems	Heel 2025
Midden-Groningen	dhr. E. Offereins	Heel 2025
Oldambt	dhr. E. Wunker	Heel 2025
Pekela	mw. E. van Klaveren	Heel 2025
Stadskanaal	dhr. M. Verschuren	Heel 2025
Veendam	mw. A. Grimbergen	Heel 2025
Westerkwartier	dhr. H. Stomphorst dhr. B. Nederveen	Tot en met augustus 2025 Vanaf september 2025
Westerwolde	dhr. W. Potze	Heel 2025

6.2 WNT

a. *Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.*

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	Dhr. J. Koopman	
Functiegegevens	Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 144.568	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.187	
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 167.755</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 167.755	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2024		
bedragen x € 1	Dhr. J. Koopman	Mevrouw H. Sheerbahadoersing
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 146.672	€ 170.362
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.287	0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 169.959</i>	<i>€ 170.362</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
Bezoldiging	€ 169.959	€ 170.362

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

7. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen.

Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders, zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 891.000.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

8. Bijlagen

a. Paragraaf overige gegevens

b. Bijlage 2: Taakvelden

Taakvelden PG&Z		(bedragen * €1.000)		
nr	naam taakveld	Baten	Lasten	Totaal
0.10	Mutaties reserves	8	-749	-741
0.4	Overhead	405	-9.655	-9.250
7.1	Volksgezondheid	45.061	-34.876	10.185
Totaal		45.474	-45.280	194

Algemene toelichting

- Taakveld 0.4 Overhead zijn de lasten die niet voor het primaire proces zijn.
- Taakveld 7.1 Volksgezondheid betreft de taken in het kader van de Wet publieke gezondheid (Wpg).

c. Bijlage 3: EMU-saldo

Omschrijving	2024	2025	2025	2026
	x € 1000,- Rekening	x € 1000,- Rekening	x € 1000,- Begroting	x € 1000,- Begroting
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.078	-935	37	0
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	33	697	-17	-17
3. Mutatie voorzieningen	-124	-4	0	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-196	35	0	0
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	1.118	-1.671	54	17

d. Bijlage 4: SISA-verantwoordingsinformatie

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2026									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en		Beschikingsnummer / kenmerk	Naam van de pijler	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden	Plannen uitgevoerd conform uitdraag? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H29/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: H29/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/06</i>
				1 1046308	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 680.560	€ 1.974.398	Ja	
				2 1046308	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 119.169	€ 531.847	Ja	
				3					
				4 1046308	Samenwerking op bovenregionaal niveau	€ 14.119	€ 14.119	Ja	
				5 1046308	Versneld opleiden	€ 167.064	€ 338.482	Ja	
				6 1046308	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	€ 285.062	€ 551.994	Ja	
								Ja	
				Kopie Beschikingsnummer / kenmerk	Kopie Naam van de pijler	Zelfstandige uitvoering? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/10</i>		
				1 1046308	Kwetsbaarheden	Ja	Nee		
				2 1046308	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	Ja	Nee		
				3					
4 1046308	Samenwerking op bovenregionaal niveau	Ja	Nee						
5 1046308	Versneld opleiden	Ja	Nee						
6 1046308	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	Ja	Nee						

Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen – Jaarverslag en Jaarrekening 2025

VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen	Naam van de pijler	Besteding (jaar T)	Plannen uitgevoerd conform uitraag? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld
		SISa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H29B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H29B/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H29B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H29B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H29B/05</i>
			1 GGD Utrecht	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 0	Nvt	
			2 GGD Utrecht	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 0	Nvt	
			3				
			4 GGD Utrecht	Samenwerking op bovenregionaal niveau	€ 0	Nvt	
			5 GGD Utrecht	Versneld opleiden	€ 0	Nvt	
			6 GGD Utrecht	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiec capaciteit)	€ 0	Nvt	
VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Aantal gerealiseerde COVID-19-vaccinaties <i>Eerste halfjaar</i> <i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: H33/01</i>	Bestedingen (jaar T) COVID-19-vaccinaties <i>Eerste halfjaar</i> <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: H33/02</i>			
			78546	€ 1.557.777			
VWS	H36	Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg	Aantal Startconsulten PrEP-zorg (jaar T) in het verzorgingsgebied <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H36/01</i>	Aantal vervolconsulten PrEP-zorg (jaar T) in het verzorgingsgebied <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H36/02</i>	Besteding PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg (jaar T) in het verzorgingsgebied <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H36/03</i>	Besteding soa-zorg en seksualiteitshulpverlening en de coördinatie daarvan (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H36/04</i>	Stand Egalisatiereserve december (jaar T) voor de soa-zorg, seksualiteitshulpverlening en PrEP-zorg, alsmede de coördinatie van deze activiteiten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H36/05</i>
			174	768	€ 102.120	€ 2.748.548	€ 263.322

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen

CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 alsmede van het vermogen van de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen op 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de door het algemeen bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 884.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% voor fouten en onzekerheden van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 35.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SISA- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- overzicht verschillenanalyse Incidenteel-Structureel.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en overzicht verschillenanalyse Incidenteel-Structureel, in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het BADO, de door het algemeen bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en,
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hoogachtend,

Bentacera Registeraccountants B.V.

M.W. van der Meer AA